ИСС
Институт за стандардизацију Србије
Institute for Standardization of Serbia
ISS

Извештај о раду 2014-2015

Report

Издавач
Институт за стандардизацију Србије

За издавача
Татјана Бојанић, в.д. директора

Приредиле
Виолета Нешковић-Поповић
Данијела Станимировић-Гаврилов

Превод
Љубица Петровић
Зорица Кнежевић

Дизајн корица
Јелена Дакић

Графичка обрада
Јасмина Богдановић

Фотографије
Владимир Павловић
и архива ИСС-а

Илустрација Београда
© Југослав Дробњак

Штампа
ЈП Службени гласник

Тираж 300

Београд, јун 2016. године

Адреса:
Институт за стандардизацију Србије
Стевана Бракуса 2, 11030 Београд

Телефон централе: (011) 3409-301
Директор: (011) 7541-256
Информациони центар: 6547-293, 3409-310
Продаја стандарда: (011) 6547-496, 3409-335
Телефакс: (011) 7541-257, 7541-938
Е-пошта: infocentar@iss.rs
Интернет страница: www.iss.rs

Publisher
Institute for Standardization of Serbia

For the publisher
Tatjana Bojanić, Acting Director

Editing
Violeta Nešković-Popović
Danijela Stanimirović-Gavrilov

Translation
Ljubica Petrović
Zorica Knežević

Cover graphical design
Jelena Dakić

Graphical processing
Jasmina Bogdanović

Photos
Vladimir Pavlović
and ISS photo archive

Belgrade illustration
© Jugoslav Drobnjak

Press
JP Službeni glasnik

Circulation 300

Belgrade, June 2016

Address:
Institute for Standardization of Serbia
Stevana Brakusa 2, 11030 Belgrade

Switchboard phone: (011) 3409-301
Director: (011) 7541-256
Information center: 6547-293, 3409-310
Sales of standards: (011) 6547-496, 3409-335
Fax: (011) 7541-257, 7541-938
e-mail: infocentar@iss.rs
website: www.iss.rs

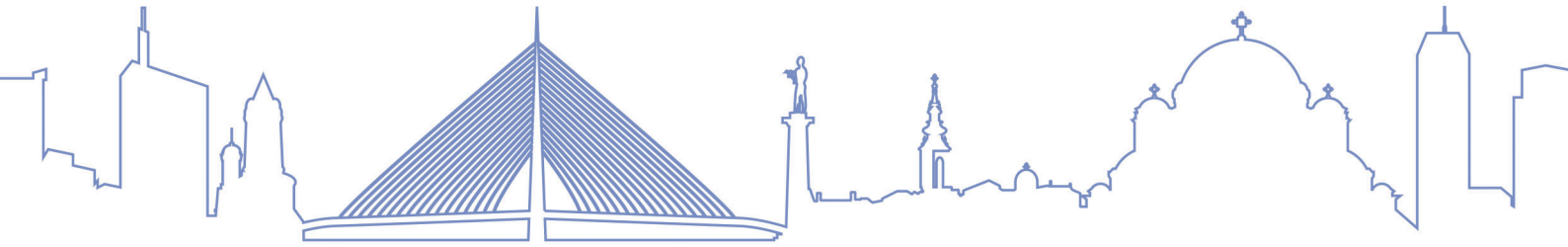

САДРЖАЈ

Уводна реч 2

Историјат 4

Правни статус 4

Делатност 4

Мисија, визија и стратешки циљеви 6

Како смо организовани 8

Чланство у Институту 14

Међународна сарадња 14

Финансирање 20

Доношење српских стандарда 22

Учествовање у изради техничких прописа 26

Тумачење српских стандарда 26

Промоција стандардизације 28

Продаја стандарда 34

Информациони центар 36

Интегрисани систем менаџмента 38

CONTENT

Introduction 3

History 5

Legal status 5

Activities 5

Mission, vision and strategic goals 7

How are we organized 9

Membership of ISS 15

International cooperation 15

Financing 21

Development of Serbian standards 23

Participation in drafting of technical regulations . . . 27

Interpretation of Serbian standards 27

Promotion of standardization 29

Sales of standards 35

Information center 37

Integrated management system 39

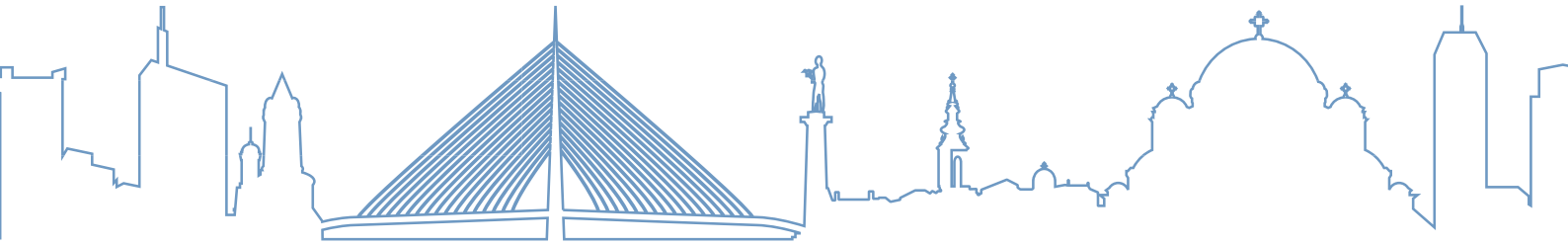

Драги пријатељи стандардизације,

Институт за стандардизацију Србије је од свог формирања, као јединог националног тела за стандардизацију у Републици Србији, прешао дуг пут посвећен успостављању добровољног система стандардизације, преузимању великог броја европских стандарда, прилагођавању европским правилима у области слободног кретања роба, успостављању нових производа и услуга.

Захваљујући стручности и посвећености својих запослених који су, верујући у идеју да су стандарди заједнички језик за све, учинили да Институт постане препознатљива установа, која широком кругу корисника свакодневно омогућава да схвате предности примене стандарда у пракси, у претходних десетак година успели смо да остваримо амбициозне циљеве који су нам постављени. Поред модернизације система стандардизације, преузето је више од 95% свих европских стандарда, чиме су испуњени услови за пуноправно чланство и равноправно учешће у раду европских организација за стандардизацију. Узимајући у обзир да је Институт започео активности у циљу приступања пуноправном чланству у европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC, мислимо да је право време да вам представимо рад Института имајући у виду да су предузете активности дале резултате.

Стандардизација је неопходан део будућности управо због тога што у свету глобалне размене идеја, производа, услуга, чини основу за обезбеђивање уједначеног нивоа квалитета, брише границе, олакшава споразумевање. Први институционални облик стандардизације у нашој земљи успостављен је пре више од 80 година, на шта смо посебно поносни, јер су положај и степен развоја стандардизације један од важнијих показатеља степена развоја неког друштва. Међутим, стандардизација је у овом дугом периоду претрпела значајне организационе измене, прелазећи тако пут од институције у структури органа државне управе, преко самосталне непрофитне организације до јавне установе. Овај пут није увек био лак, али смо га успешно прешли и тако успоставили модерну, одрживу и перспективну организацију.

У овој публикацији вам представљамо најзначајније активности Института у претходне две године. Имајући виду да је 2016. година предузетништва, настављамо

свој пут уз помоћ и под покровитељством Министарства привреде, развијајући послове и активности који ће олакшати примену стандарда и учешће у стандардизацији свим заинтересованим странама, а посебно малим и средњим привредним друштвима и предузетницима.

Посебну захвалност дугујемо стручњацима из различитих области стандардизације који су у претходним годинама активно и посвећено учествовали у раду комисија за стандарде и позивамо све заинтересоване стране да учешћем у раду комисија за стандарде и убудуће дају свој допринос развоју стандардизације у Републици Србији.

С поштовањем,

В. Д. ДИРЕКТОРА

Татјана Бојанић

Dear standardization friends,

Institute for Standardization of Serbia (ISS) has, from the day it has been established as the only recognized national body for standardization in the Republic of Serbia, come a long way dedicated to the establishment of voluntary standardization system, adoption of almost all European standards, adapting to and complying with European rules in the field of free movement of goods, creating new products and services.

Due to the competence and commitment of its employees who, honestly believing in the idea that standards are the common language for all, made ISS into the recognizable institution, that facilitates on daily bases, to a wide range of users, to comprehend the advantages of implementing standards in practice, as well as to achieve ambitious objectives that were set to us in the last decade. Additionally to the modernization and upgrading of the standardization system, more than 95 % of all European standards have been adopted, which represents the fulfillment of the conditions for full membership status, as well as equal participation in the European organizations for standardization. Taking into account the fact that ISS has begun the activities in order to become full member in the European organizations for standardization CEN and CENELEC, we think it is the right time to introduce you to ISS work, bearing in mind that the actions undertaken, have produced results.

Standardization is the essential part of the future because, in the world of global exchange of ideas, products, services, it represents the basis for ensuring uniform level of quality, erases the borders and barriers, facilitating communication. The first institutional form of standardization in our country has been established more than 80 years ago, of which we are particularly proud of, because the position and level of the standardization development are the most significant indicators of the development of any society, or country. However, standardization, in itself, during this long period, has undergone considerable changes, from that being the institution belonging to the state administration, through being an independent non-profit organization, to being a public institution. This path has not always been easy, but we have passed it, thus establishing a modern, sustainable and promising organization.

This publication provides you with the insight into the most important ISS activities in the previous two year period.

Considering that 2016 is the year of entrepreneurship, we continue our path with assistance and auspices of the Ministry of Economy, developing tasks and activities that will facilitate standards implementation, as well as participation in the standardization process to all interested parties, in particular to small and medium enterprises and entrepreneurs.

We owe special gratitude to the experts from various standardization fields, who have, in previous years, actively and with great commitment, participated in the national technical committee work, and we invite all interested parties to take part in the future national technical committee work in order to contribute to the development of standardization in the Republic of Serbia.

Acting Director

Tatjana Bojanić

ИСТОРИЈАТ

Пре Другог светског рата, у Краљевини Југославији, 16. септембра 1934. године у Београду, на 15. редовној седници Удружења југословенских инжењера и архитеката одржана је оснивачка скупштина Југословенског националног комитета за нормализацију (ЈНКН). Као посебна установа при Министарству трговине и индустрије, од 1939. године ЈНКН је имао улогу националног тела за стандарде. Био је основан у складу са Уредбом о нормализацији из 1938. године и Уредбом о статуту ЈНКН из 1939. године.

После Другог светског рата улогу националног тела за стандарде у Федеративној Народној Републици Југославији (ФНРЈ) преузела је Савезна комисија за стандардизацију, која је била основана у складу са Уредбом о стандардизацији из 1946. године, у оквиру Савезне планске комисије Владе ФНРЈ.

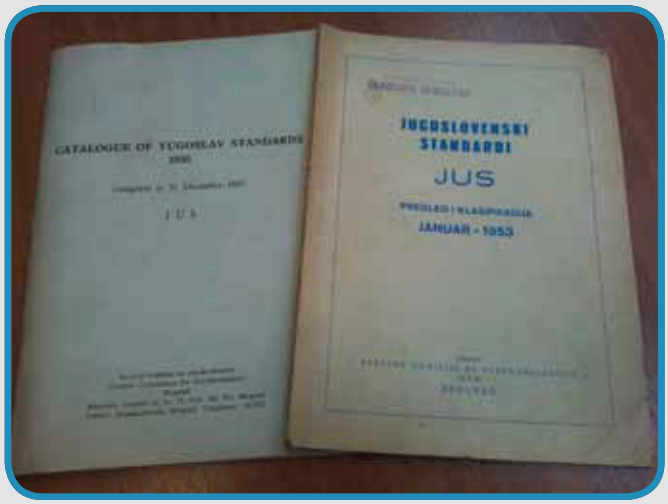

Прве збирке југословенских стандарда
First collections of Yugoslav standards

Од 1946. године до данас, назив и правна форма националног тела за стандарде мењали су се неколико пута. Из тог разлога је Институт за стандардизацију Србије (ИСС) правни следбеник Савезне комисије за стандардизацију (1946-1962), Југословенског завода за стандардизацију (1962–1978), Савезног завода за стандардизацију (1978–2003) и Завода за стандардизацију (2003–2006).

Седиште Института у Улици Стевана Бракуса 2
ISS head office in Stevana Brakusa Street No. 2

Мр Иван Крстић, директор ИСС-а од 2006. до краја 2015. године, који је својим залагањем допринео да Институт испуни задатак постављен у оквиру европских интеграција Републике Србије, сада се налази на позицији специјалног саветника директора

Ivan Krstić, M.Sc, ISS Director from 2006 until the end of 2015, whose efforts contributed to ISS fulfilling the tasks set in the context of the European integrations of the Republic of Serbia, now holds the position of Special Advisor to the Director

ПРАВНИ СТАТУС

Према Закону о стандардизацији, Одлуци о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије и Статуту Института, Институт за стандардизацију Србије је установа која има статус правног лица и послује у складу са прописима којима се уређује правни положај јавних служби.

Права, обавезе и одговорности Института утврђене су Законом о стандардизацији, Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта, Статутом и другим правним актима. Оснивач Института је Влада Републике Србије. Седиште Института је у Београду, у Улици Стевана Бракуса 2.

ДЕЛАТНОСТ

Делатност Института утврђена је чланом 7 Закона о стандардизацији, односно чланом 6 Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије и чланом 10. Статута. Према тим документима, делатност Института обухвата послове у вези са доношењем српских стандарда и сродних докумената и друге послове који су повезани са стандардима и стандардизацијом, као и послове сертификације производа, система менаџмента и особа и послове пружања стручне помоћи за примену, односно испуњавање захтева српских стандарда. Тачније речено, Институт обавља следеће послове:

- доноси, објављује, преиспитује и повлачи српске стандарде, у складу са правилима ИСС-а;
- даје тумачење српских стандарда, као и тумачење примене српских стандарда, на захтев заинтересоване стране;
- обезбеђује усаглашеност српских стандарда са међународним и европским стандардима;
- води регистар донетих и повучених српских стандарда, у складу са правилима ИСС-а;
- учествује у изради и преиспитивању међународних и европских стандарда, у областима које су од интереса за Републику Србију;

HISTORY

Before the Second World War, in the Kingdom of Yugoslavia, on September 16th 1934 in Belgrade, at the regular session of the Yugoslav National Association of Engineers and Architects, the founding assembly of the Yugoslav National Committee for Normalization (JNKN) was held. As a separate institution within the Ministry of Trade and Industry, from 1939, JNKN had the role of the national standards body. It was established in accordance with the Regulation on the Normalization from 1938, as well as on the Regulation on JNKN Statute from 1939.

After the end of the Second World War, the Federal Commission for Standardization took over the role of the national standards body in the Federal People`s Republic of Yugoslavia (FNRJ). The Federal Commission for Standardization was established in accordance with the Regulation on Standardization from 1946, within the Federal Planning Commission of FNRJ.

Први објављени југословенски стандард

First published Yugoslav standard

From 1946 until today, the name and legal status of the national standards body have changed several times. For this reason, the Institute for Standardization of Serbia (ISS) is the legal successor of: The Federal Commission for Standardization (from 1946 till 1962), Yugoslav Institute for Standardization (from 1962 till 1978), Federal Institution for Standardization (from 1978 till 2003) and Institution for Standardization (from 2003 till 2006).

Представници Министарства привреде и Института – успешан завршетак пословне 2015. године

The representatives of the Ministry of Economy and ISS – the successful completion of the business year 2015

LEGAL STATUS

In accordance with the Law on Standardization, Decision amending the Decision on Establishing the Institute for Standardization of Serbia and Statute of the Institute for Standardization of Serbia, the Institute is an institution having the capacity of a legal person and operates in compliance with the regulations governing the legal status of public services.

Rights, obligations and responsibilities of ISS are established by Law on Standardization, Decision amending the Decision on Establishing the Institute for Standardization of Serbia, Statute of the Institute for Standardization of Serbia, as well as by other legal acts.

The founder of the Institute is the Government of the Republic of Serbia. The head office of the Institute is in Belgrade, at the address: 2, Stevana Brakusa Street.

ACTIVITIES

ISS activities are set out in Article 7 of the Law on Standardization, and Article 6 of the Decision amending the Decision on Establishing the Institute for Standardization of Serbia, as well as Article 10 of the Statute of the Institute for Standardization of Serbia. In accordance with these documents, ISS activities include the tasks referring to the development of standards and related documents, as well as other tasks in reference with standards and standardization, also certification of products, management systems and persons, providing technical assistance for implementation, i.e., compliance with Serbian standards. More precisely, ISS shall perform the following tasks:

- adopt, publish, review and withdraw Serbian standards in accordance with the rules of the Institute;
- provide the interpretation of Serbian standards, as well as the interpretation of the application of Serbian standards at the request of the interested parties;
- ensure the compliance of Serbian standards with international and European standards;
- keep the register of adopted and withdrawn Serbian standards in accordance with the rules of the Institute;
- participate in the development and review of international and European standards in the areas of interest for the Republic of Serbia;
- cooperate with the international and European organizations for standardization and national standardization

Генерални директор CEN/CENELEC, Елена Сантјаго Сид, и в.д. директора Института, Татјана Бојанић

CEN/CENELEC Director General, Elena Santiago Cid, and ISS Acting Director, Tatjana Bojanić

- сарађује са међународним и европским организацијама за стандардизацију и националним телима за стандардизацију држава потписница одговарајућих споразума из области стандардизације;
- извршава задатке у вези са стандардизацијом, у складу са обавезама из потврђених међународних споразума чији је потписник Република Србија;
- обезбеђује доступност јавности донетих и повучених српских стандарда, публикација, као и стандарда и публикација одговарајућих међународних, европских и националних тела за стандардизацију и врши њихову продају;
- доставља обавештење, на захтев органа државне управе, о томе да ли је у области која се уређује техничким прописом донет одговарајући српски стандард или предстоји његово доношење, односно да ли постоји одговарајући међународни или европски стандард;
- делује као информативни центар за стандарде, за информисање и обавештавање о стандардима, у складу са захтевима предвиђеним у одговарајућим међународним споразумима и обавезама које произлазе из чланства у одговарајућим међународним и европским организацијама за стандардизацију;
- представља и заступа интересе стандардизације у Републици Србији у међународним и европским организацијама за стандардизацију;
- одобрава употребу националног знака усаглашености са српским стандардима, у складу са правилима ИСС-а;
- доноси правила на основу којих се доносе, објављују, преиспитују и повлаче српски стандарди;
- поверава заинтересованим странама, у складу са својим правилима, израду предлога српских стандарда у специфичним областима;
- промовише примену српских стандарда;
- пружа стручну помоћ за примену, односно испуњавање захтева српских стандарда;
- послове сертификације производа, система менаџмента и особа;
- обавља и друге послове из области стандардизације, у складу са законом, одлуком о оснивању и статутом.

МИСИЈА, ВИЗИЈА И СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ

Мисија

Институт, као једино национално тело за стандардизацију Републике Србије, обезбеђује Републици Србији, заинтересованим странама, члановима Института и целокупној јавности српске стандарде усаглашене са међународним и европским стандардима и могућност да равноправно учествују у међународној и европској стандардизацији доносећи националне стандарде и поштујући међународно и европски признате принципе стандардизације.

Визија

Визија Института је да у наредном петогодишњем периоду, на међународном, европском и субрегионалном плану, постане препознатљива национална организација за стандардизацију, која управља националним системом стандардизације у Републици Србији на начин на који се то чини у земљама Европске уније (ЕУ) и другим модерним демократским земљама, и која се одликује изврсношћу својих публикација и услуга, као и компетентношћу, професионалношћу и преданошћу својих запослених.

Циљеви

Општи циљ Института је да се успостави ефективан и ефикасан систем националне стандардизације који ће трајно омогућавати да се у прихватљивом року успешно задовоље потребе оснивача и чланова Института, других заинтересованих страна и, уопште, шире друштвене заједнице у нашој земљи, као и да се створе неопходни услови за убрзано приступање Републике Србије ЕУ, што је истовремено и крајњи циљ државне стратегије.

Најважнији појединачни циљеви Института за период од 2016. до 2020. године су:

- да Институт трајно задржи пуноправно чланство у међународним организацијама за стандардизацију ISO и IEC, као и да активно учествује у креирању и спровођењу политика и стратегија тих организација;
- да се што пре, а најкасније до краја 2016. године, испуне сви формални услови чије испуњење зависи од Института и они чије испуњење зависи од органа државне управе, а који су потребни да би Институт стекао статус пуноправног члана Европског комитета за стандардизацију (CEN) и Европског комитета за електротехничку стандардизацију (CENELEC);
- да се настави са преузимањем европских стандарда и сродних документа у роковима које прописују европске организације за стандардизацију, као и да се интензивно ради на стварању потребних услова за активно учествовање у свим активностима европских организација за стандардизацију ради представљања и заступања интереса Републике Србије у вези са стандардизацијом;
- да се настави са оспособљавањем представника Института и запослених у Институту за активно учествовање у изради и преиспитивању међународних и европских стандарда у областима које су од интереса за Републику Србију;

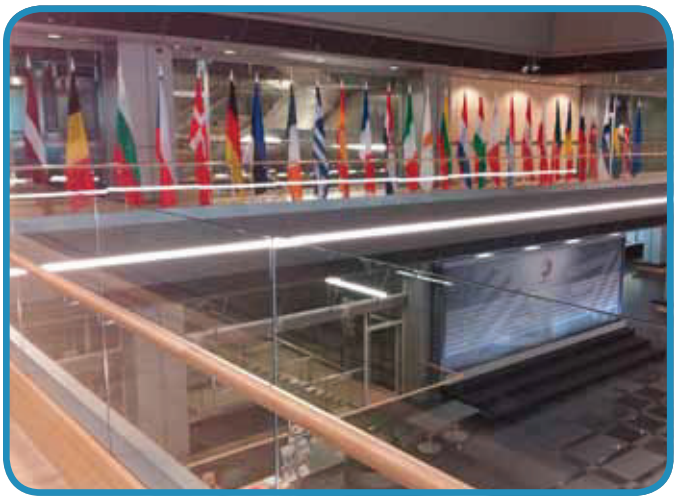

Генерална скупштина CEN/CENELEC у Риги, Летонија
CEN/CENELEC General Assembly, Riga, Letonia

bodies of the signatory states of respective agreements in the area of standardization;

- perform the standardization related tasks in accordance with the obligations arising from ratified international agreements to which the Republic of Serbia is a signatory;
- ensure the public availability of adopted and withdrawn Serbian standards, publications, as well as standards and publications of relevant international, European and national standardization bodies, and carry out the sale thereof;
- deliver information, at a request of any state administration authority, if a relevant Serbian standard has been adopted in the field regulated by a technical regulation, or is pending for the adoption, or if there is a corresponding international or European standard;
- act as an enquiry point for standards, for providing information and notifications related to standards in accordance with the requirements provided for in the relevant international agreements and the obligations arising from the membership in relevant international and European organizations for standardization;
- represent and act in the interest of the Republic of Serbia in the area of standardization within the international and European organizations for standardization;
- approve the use of national mark of conformity with the Serbian standards in accordance with the rules of the Institute;
- render the rules based on which the Serbian standards are adopted, published, reviewed and withdrawn;
- delegate to the interested parties, in accordance with its rules, preparation of proposals of Serbian standards in specific fields;
- promote the application of Serbian standards;
- provide technical assistance for implementation, i.e., compliance with Serbian standards;
- duties related to certification of products, management systems and persons;
- perform other tasks in the area of standardization, in accordance with the law and this Decision.

MISSION, VISION AND STRATEGIC GOALS

Mission

ISS, as the only national standardization body in the Republic of Serbia, provides to the Republic of Serbia, to all interested parties, to the members of the Institute and to the general public, Serbian standards harmonized with international and European standards and the opportunity to participate equally in international and European standardization, developing national standards respecting recognized international and European standardization principles.

Vision

ISS vision is to become, in the next five year period, a recognized national organization for standardization, in the international and sub-regional level, capable to manage national standardization system in the Republic of Serbia in the similar manner as in EU and other modern democratic countries, which is characterized by the excellence of its publications and services, as well as the competence, professionalism and dedication of its employees.

Goals

The overall goal of ISS is to establish an effective and efficient national system of standardization that will, within a reasonable time, enable to meet the needs and expectations of ISS founder and its members, other interested parties and, in general, the wider community in our country, as well as to create the necessary conditions for rapid accession of Serbia to the EU, which is, at the same time, the ultimate objective of the national strategy.

The single most significant goals of ISS for the period 2016-2020 are:

- to permanently retain full membership status in the International Organizations for Standardization ISO and IEC, and actively participate in the creation and implementation of the policies and strategies of these organizations;
- as soon as possible, but not later than the end of 2016, to meet all formal requirements whose fulfillment depends on ISS, and those whose fulfillment depends on the government authorities, but which are necessary for ISS to acquire the full membership status in the European Committee for Standardization CEN and European Committee for Electrotechnical Standardization CENELEC;
- to continue with the adoption of European standards and related documents within the deadlines prescribed by the European organizations for standardization, as well as to work intensively on creating the necessary conditions for proactive participation in all activities of CEN and CENELEC, for the purpose of representing Serbian national interests in reference with standardization;
- to proceed with the training of ISS representatives and ISS employees for active involvement in the development and revision of international and European standards in the areas that are of special interest to the Republic of Serbia;
- the continuous harmonization of Serbian standards and related documents with the current international

- да се непрестаном хармонизацијом српских стандарда и сродних докумената са актуелним европским и међународним стандардима потпомаже развој и конкурентност српске привреде у условима растуће међународне економске интеграције и неопходности одрживог развоја, односно уклањају постојеће и спречавају евентуалне нове техничке препреке у трговини;
- да се знатно повећа број српских стандарда на српском језику којима су одговарајући европски и међународни стандарди и сродни документи преузети методом превођења;
- да се знатно повећа број чланова Института и број српских стручњака, а нарочито представника малих и средњих предузећа, који учествују у раду комисија за стандарде и сродне документе;
- да се успоставе нове услуге и повећа ефикасност у пружању свих услуга Института; и
- да се стечени пословни углед Института очува и подигне на још виши ниво.

Стратегија

У остваривању својих циљева Институт ће примењивати следећу стратегију:

- интензивно ће радити на преузимању првенствено европских стандарда и сродних докумената; уколико за поједине предмете стандардизације они не постоје и не предстоји њихово доношење, преузимаће међународне стандарде и сродне документе, а тек уколико ни они не постоје и не предстоји њихово доношење, развијаће изворне српске стандарде и сродне документе или ће преузимати националне стандарде других земаља;
- при преузимању европских стандарда и сродних докумената приоритет ће имати преузимање хармонизованих стандарда и хармонизационих докумената, јер они садрже техничке појединости помоћу којих се на најрационалнији начин могу испунити основни захтеви европских директива „новог приступа", а при утврђивању приоритета Институт ће имати у виду првенствено европске директиве које су транспоноване у домаће техничке прописе, као и оне чије транспоновање је у припреми;
- кад год је могуће, европски, односно међународни стандарди и сродни документи биће преузимани превођењем на српски језик, а уколико се то не буде могло остварити у разумном року, биће преузимани на једном од службених језика европских организација за стандардизацију, по правилу на енглеском језику;
- интензивно ће радити на подизању нивоа свести свих заинтересованих страна и целокупне јавности о важности стандардизације и користима примене стандарда у пракси.

КАКО СМО ОРГАНИЗОВАНИ

Унутрашња организација Института, називи радних места, опис послова, број извршилаца и посебни услови за обављање послова уређени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних

Обука за запослене у Институту у циљу континуираног усавршавања

места у Институту, који доноси Управни одбор на предлог директора Института. Основне организационе јединице су сектори, у којима се организују послови из општих области стандардизације, електротехничке стандардизације, одржавања и развоја информационог система, међународне сарадње, едукације, маркетинга и продаје, информативно-издавачке делатности и заједнички послови.

Запослени

На дан 31. децембра 2015. године Институт је имао 56 запослених (укључујући и директора) на неодређено време. Од 56 запослених, 40 је са високом стручном спремом (укључујући четири магистра наука), 2 са вишом, а 14 са средњом стручном спремом.

Једино национално тело за стандардизацију
The only national standardization body

Training of ISS employees for the purpose of knowledge improvement

and European standards facilitates the growth and competitiveness of Serbian economy in terms of enhanced international economic integration and the need for sustainable development, i.e. eliminating existing and preventing any potential new technical barriers to trade;

- to increase significantly the number of Serbian standards in Serbian language, representing the translations of the adopted international and European standards;
- to expand considerably the number of ISS members and Serbian experts, especially the SME representatives, who are participating in the national technical committee work;
- to establish new services and increase efficiency in all services ISS renders; and
- to preserve and build up ISS reputation to a higher level.

Strategy

In order to achieve its goals, ISS will apply the following strategy:

- ISS will work intensively on primarily adopting European standards and related documents; in case there are no existing European standards for certain areas of standardization or their publication is not planned, ISS will adopt international standards and related documents, instead, and if there are no international standards or their publication is not planned, ISS will develop pure national standards or national standards of other countries;
- while adopting European standards and related documents, harmonized standards and harmonized documents will have the priority, because they contain technical details by means of which the basic requirements from the "new approach" directives are fulfilled in the most rational way, and in determining the priorities, ISS will take into account primarily European directives that have already been transposed in the national legislative system, as well as those whose transposition is under preparation;
- whenever possible, European and international standards and related documents will be adopted by the translation method, and if this can not be achieved within a reasonable period of time, they will be adopted in one of the official languages of the European organizations for standardization, as a rule in English language; and
- ISS will actively work on raising awareness of all interested parties and general public emphasizing the importance of standardization and benefits of implementing standards in practice.

HOW ARE WE ORGANIZED

ISS internal organization, jobs titles and job descriptions, number of positions, and specific conditions for performing the tasks, are defined in the Enactment on Internal Organization and Jobs Classification, rendered by the Managing Board at a proposal of the Director. Basic organizational units are sectors, in which the work is organized in the general fields of standardization, electrotechnical standardization, maintenance and development of IT system, international cooperation, education, marketing and sales, information and publishing and corporate functions.

Виолета Нешковић-Поповић, међународна сарадња и информативно-издавачка делатност

Violeta Nešković-Popović, international cooperation, informing and publishing

Драган Вуксановић, електротехничка стандардизација и информациони систем

Dragan Vuksanović, electrotechnical standardization and information system

Радиша Кнежевић, опште области стандардизације

Radiša Knežević, general standardization

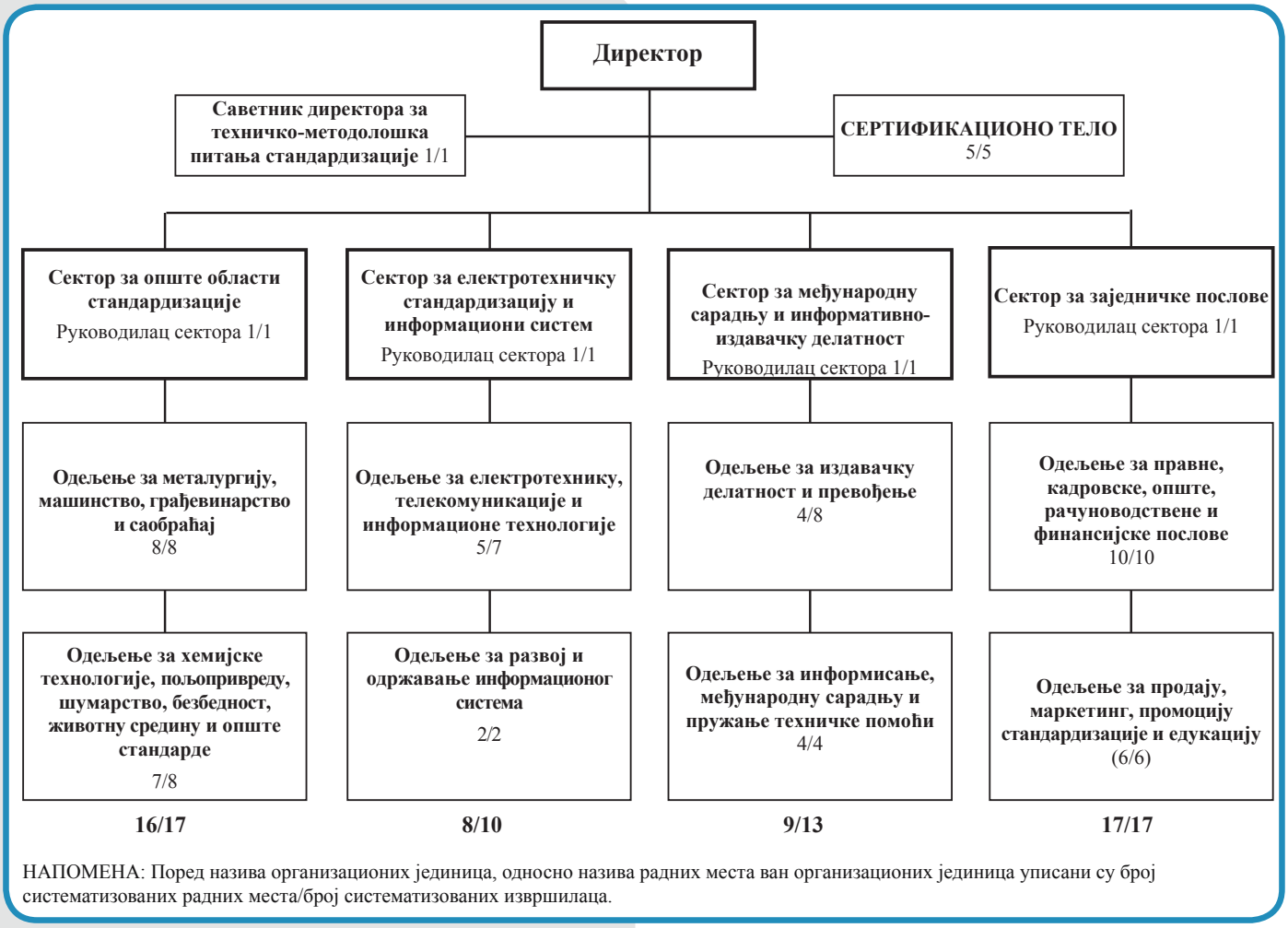

Организациона шема Института

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту је предвиђено укупно 71 радно место, на које се може распоредити укупно 88 извршилаца.

У 2015. години донет је Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору, као и Одлука о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2015. годину, којом је Институту за стандардизацију Србије утврђен број запослених на неодређено време за 2015. годину на 61. Поред тога, у 2014. години закључени су уговори о волонтирању са 7 волонтера, а у 2015. са 9 волонтера.

Органи

Скупштина

Њу чине оснивач и чланови Института. Привредна друштва, предузећа и друга правна лица чланови Института, као и оснивач, учествују у раду Скупштине преко овлашћених представника. Предузетници и физичка лица непосредно учествују у раду Скупштине.

Управни одбор

Управни одбор је орган управљања пословањем Института. Председника и чланове Управног одбора именује и разрешава оснивач. Чланове Управног одбора предлажу Скупштина Института из редова чланова Института, оснивач Института (од којих је један представник министарства надлежног за стандардизацију) и запослени у Институту из својих редова.

Директор

Директор Института је пословодни орган који представља и заступа Институт као правно лице, и то са неограниченом одговорношћу, руководи радом Института и одговара за законитост рада и пословања. За свој рад директор одговора Управном одбору. Директора Института именује и разрешава оснивач, на предлог Управног одбора.

Надзорни одбор

Надзорни одбор је орган контроле законитости рада и финансијског пословања Института, који за свој рад одговара Скупштини Института. Надзорни одбор има председника и два члана које именује и разрешава оснивач.

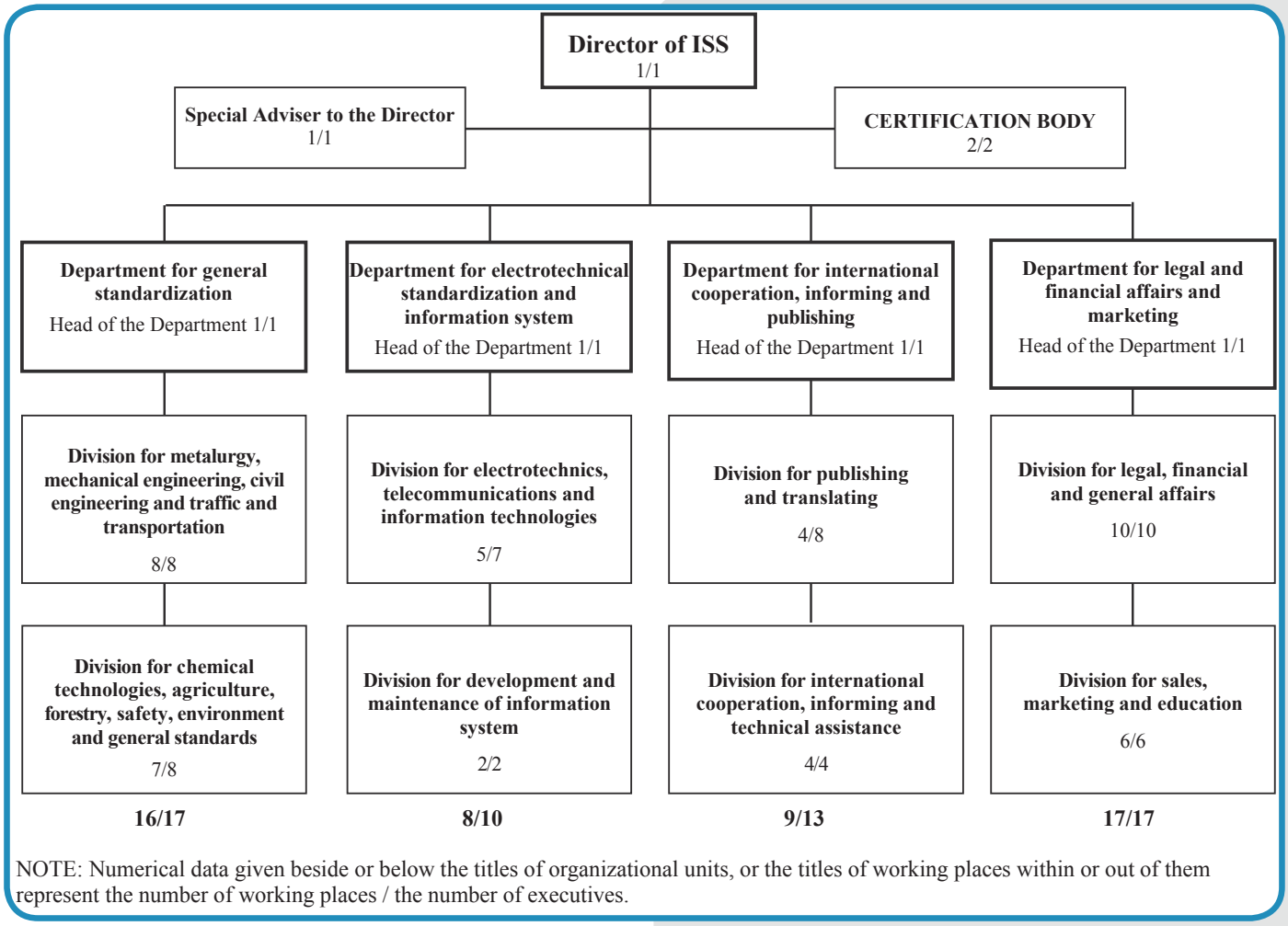

ISS Organizational chart

Employees

On December 31st 2015, ISS had the staff of 56 full-time employees (including the director). Of the 56 employees, 40 are with university (master) degrees (including four masters of science), 2 with higher education school degree and 14 with secondary school education.

The Enactment on Internal Organization and Jobs Classification provides 71 work places, that can deploy a total of 88 employees.

In 2015, the Law on method of determining the maximum number of employees in the public sector, as well as the Decision on the maximum number of full-time employees in the state authority system, public service system, the system of Autonomous Province of Vojvodina and local government system, were passed, which specified the number of ISS full-time employees for 2015 at the level of 61. In addition, in 2014, ISS has signed contracts with 7 volunteers, and in 2015 with 9 volunteers.

Management bodies

Assembly

The Assembly comprises the Founder and the members of the Institute. Companies and other legal persons, members of the Institute, as well as the founder, take part in the work of the Assembly through their respective authorized representatives. Entrepreneurs and natural persons, members of the Institute, shall directly participate in the work of the Assembly.

Managing Board

The Managing Board is a body managing ISS operations. The chairperson and the Managing Board members are appointed and released by the Founder. The Managing Board members are nominated by: ISS Assembly members, the founder (one of them being a representative of the ministry) and ISS employees.

Director

The Director is the operations manager of ISS activities and is liable for the legality of the work and operations, as well as for professional work of ISS. As regards his/her work, the Director is accountable to the Managing Board. ISS Director is appointed and released by the Founder at a proposal of the Managing Board.

Supervisory Board

The Supervisory Board is the body controlling the legality of work and financial operations of the Institute and is accountable for its work to the Assembly. The Supervisory Board comprises a chairperson and two members, who are appointed and released by the Founder.

Стручна тела

Стручна тела Института су стручни савети и комисије за стандарде и сродне документе.

Стручни савети

Стручни савети усмеравају стручни рад комисија за стандарде и сродне документе, које се образују за поједине уже области стандардизације.

У Институту постоје два стручна савета: Стручни савет за опште области стандардизације и Стручни савет за стандардизацију у областима електротехнике, информационих технологија и телекомуникација. Први савет надгледа рад свих комисија за стандарде које су надлежне за уже области стандардизације и предмете који припадају Међународној организацији за стандардизацију (ISO) и Европском комитету за стандардизацију (CEN). Други савет надгледа рад свих комисија за стандарде које су надлежне за уже области стандардизације и предмете који припадају Међународној електротехничкој комисији (IEC), Заједничком комитету за информациону технологију ISO/IEC JTC 1, Европском комитету за стандардизацију у области електротехнике (CENELEC) и Европском комитету за стандарде у области телекомуникација (ETSI).

Председника и чланове стручних савета именује Управни одбор Института из редова представника чланова Института, који су признати стручњаци у областима за које су стручни савети образовани. За свој рад стручни савети одговарају Управном одбору. Рад у стручним саветима је добровољан.

Комисије за стандарде и сродне документе

Стручни рад Института у ужим областима стандардизације одвија се у комисијама за стандарде, које су основна техничка радна тела у Институту.

Комисије имају председника и најмање два члана, који се именују из реда истакнутих стручњака у областима за које се доносе српски стандарди и сродни документи. Секретари комисија именују се из реда запослених у Институту.

Комисије за стандарде одговарају за свој рад надлежном стручном савету. Комисије за стандарде планирају, припремају, преиспитују и одржавају српске стандарде и сродне документе у припадајућим областима стандардизације, прате рад и учествују у раду одговарајућих техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију и обављају друге задатке у вези са стандардима и стандардизацијом. У оквиру својих надлежности, комисије за стандарде предлажу директору Института доношење српских стандарда и сродних докумената у припадајућим областима стандардизације.

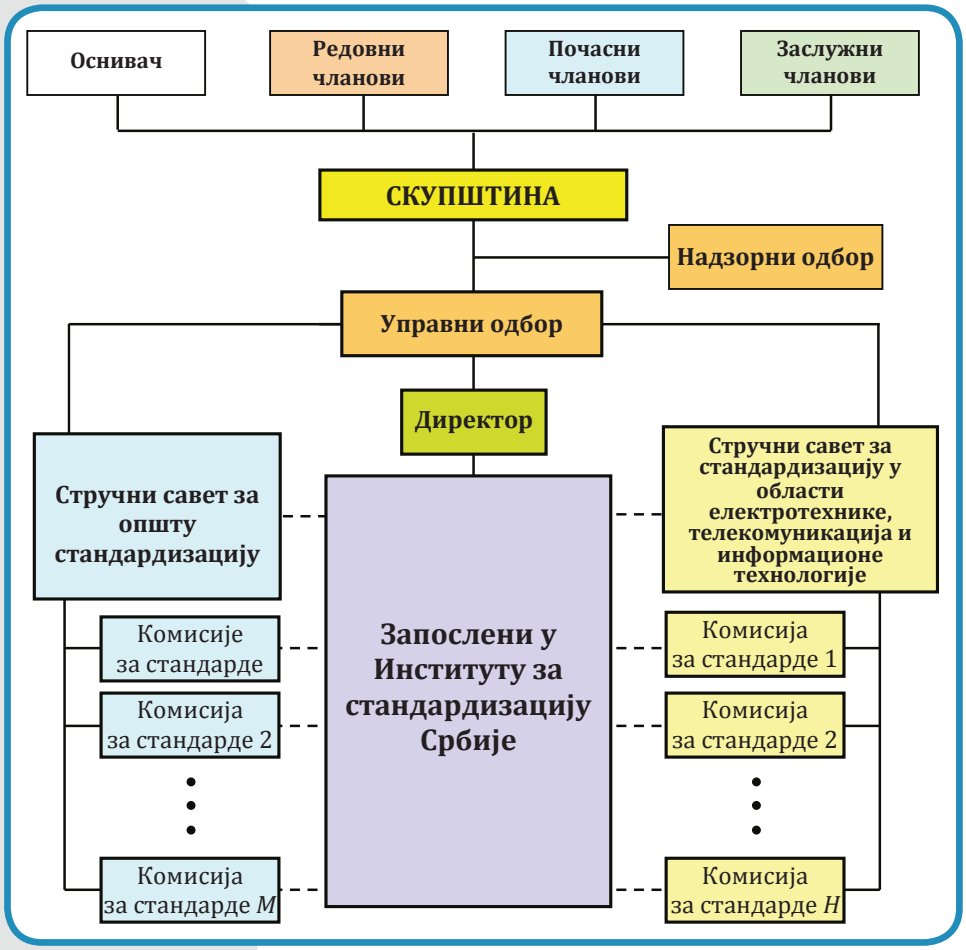

Органи и стручна тела Института

У Институту постоји укупно 186 комисија, од којих 145 у општим (неелектротехничким) областима стандардизације, а 41 у областима електротехнике, телекомуникација и информационих технологија.

Комисије за стандарде за предмете који припадају општим областима стандардизације прате рад и учествују у раду 487 техничких комитета и поткомитета ISO-а, и то у 50 тела као „P" члан (енгл. *participant)*, а у 436 тела као „O" члан (енгл. *observer*).

Комисије за стандарде за предмете из области електротехнике (електроенергетике, електронике, телекомуникација), информационих технологија и телекомуникација прате рад и учествују у раду 177 IEC техничких комитета и поткомитета, укључујући Заједнички технички комитет ISO/IEC JTC 1 (Информациона технологија). У 40 IEC тела имају статус „P" члана, а у 137 тела статус „O" члана.

Семинар за чланове комисија за стандарде

Seminar for the national technical committee members

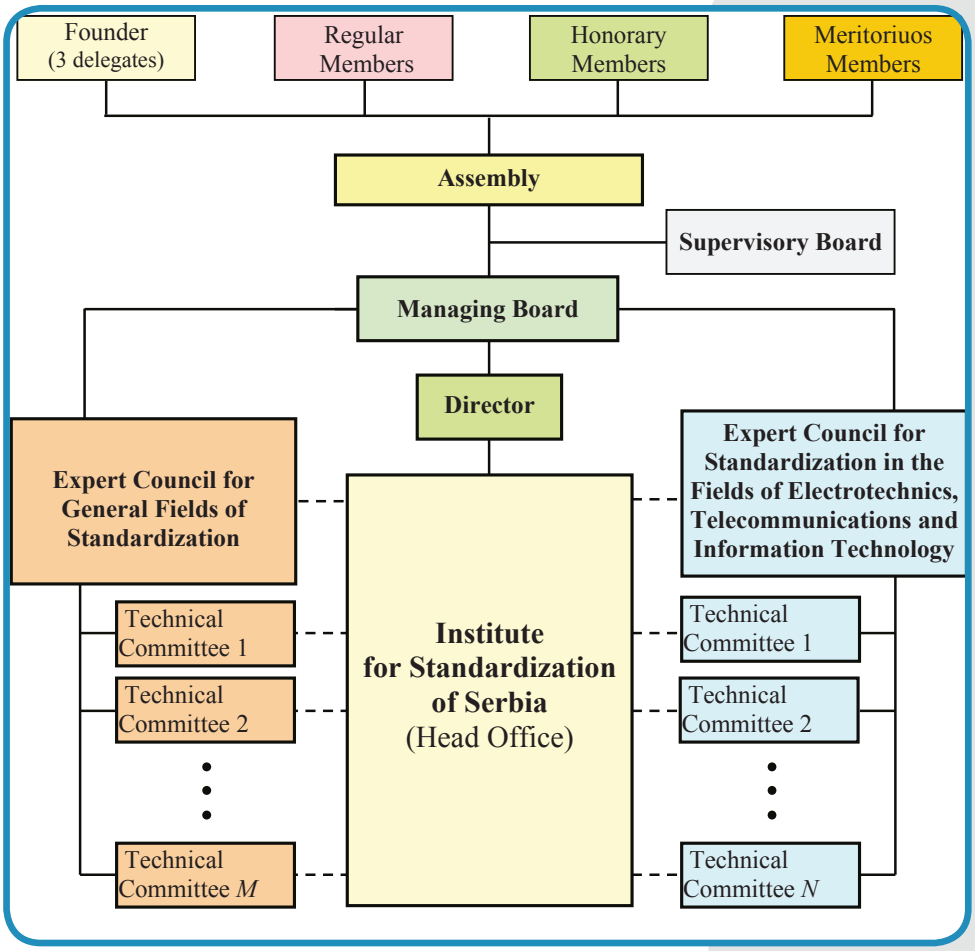

ISS Management and expert bodies

Expert bodies

ISS expert bodies are: expert councils and national technical committees (TCs).

Expert Councils

Expert councils guide the professional work of national TCs, which are established for specific fields of standardization.

Two expert councils exist in ISS: Expert Council for General Fields of Standardization and Expert Council for Standardization in the Fields of Electrotechnics, Information Technologies and Telecommunication. The first one oversees the work of national TCs responsible for adopting standards in the fields of standardization published by the International Organization for Standardization (ISO) and the European Committee for Standardization (CEN). The second one oversees the work of national TCs responsible for adopting standards in the fields of standardization published by the International Electrotechnical Commission (IEC), the International Telecommunication Union, the Sector for Standardization of Telecommunications (ITU), the Joint Committee for Information Technology (ISO/IEC JTC 1), the European Committee for Electrotechnical Standardization (CENELEC) and the European Telecommunications Standards Institute (ETSI).

The Managing Board appoints and releases the chairpersons and members of the expert councils from ISS Assembly membership, and they are eminent experts in fields of standardization for which the expert councils are established.

Редовна седница Скупштине Института
Regular ISS Assembly meeting

National technical committees

Expert work in the specific fields of standardization is performed in the national technical committees, which are basic technical working bodies in ISS.

TCs have a chairperson and not less than two members, who are appointed among the prominent experts in the respective field for which Serbian standards and related documents are developed. TC secretaries are appointed within ISS employees.

TCs are liable for their work to the responsible expert council.

TCs plan, develop, adopt, prepare, revise and maintain Serbian standards and related documents in the respective standardization fields, follow and participate in the work of corresponding technical working bodies of the international and European organizations for standardization and perform other tasks related to standards and standardization. Within their jurisdiction, TCs propose to the Director of the Institute the adoption of Serbian standards and related documents in their respective areas of standardization.

In ISS there are 186 TCs in total, out of which 145 are in general (non-electrotechnical) standardization fields, and 41 TCs in the fields of electrotechnics, telecommunications and information technologies.

National TCs in the general standardization fields observe and participate in the work of 487 ISO TCs and SCs, in 50 ISO TCs and SCs ISS is a "P" member (participant), and in 436 ISO TCs and SCs ISS is an "O" member (observer).

National TCs in the fields of electrotechnics, telecommunications and information technologies observe and participate in the work of 177 IEC TCs and SCs, including ISO/IEC JTC 1 (Information technology). In 40 IEC TCs and SCs ISS is a "P" member (participant), and in 137 IEC TCs and SCs ISS is an "O" member (observer).

ЧЛАНСТВО У ИНСТИТУТУ

Институт је јавна установа, која је организована слично удружењу у које се могу учланити сви који имају одређене интересе у вези са доношењем српских стандарда и сродних докумената, као и остваривањем других пословних циљева и интереса у вези са стандардима и стандардизацијом. Увођењем чланства и чланарине уводи се одговорност свих заинтересованих страна за делимично финансирање, као и за ефективно и ефикасно функционисање Института, односно националне стандардизације у Републици Србији.

Учлањење у Институт је добровољно. У Институт се може учланити привредно друштво, друго правно лице или предузетник, који су основани у складу са прописима Републике Србије, као и физичко лице које је држављанин Републике Србије. Чланство у Институту не може се преносити или преузимати.

У Институту постоје три категорије чланова: редовни, почасни и заслужни чланови.

На дан 31. децембра 2015. године, Институт је имао 82 активна редовна члана.

Члан Института има право да непосредно или преко овлашћеног представника учествује у раду и одлучивању у органима Института, као и управљању Институтом, у складу са оснивачким актом Института и статутом.

Поред тога, члан Института има право на посебан попуст при куповини стандарда, сродних докумената и других публикација, при плаћању услуга које Институт пружа у обављању послова стандардизације, при плаћању накнада за учешће на семинарима, конференцијама, саветовањима и другим стручним скуповима, на бесплатан електронски приступ службеном гласилу Института, бесплатан примерак годишњег каталога стандарда и сродних докумената које је објавио Институт и на друге погодности.

У протекле две године Институт је настојао да у свакој прилици информише домаћу јавност и потенцијално заинтересоване стране о предностима и користима од учлањења у Институт, с циљем да се повећа број чланова из свих сегмената друштва.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Као национална организација за стандардизацију, Институт представља и штити интересе Републике Србије у следећим међународним и европским организацијама за стандардизацију:

- Међународној организацији за стандардизацију (ISO), у којој има статус пуноправног члана од 1950. године;
- Међународној електротехничкој комисији (IEC), у којој има статус пуноправног члана од 1953. године;
- Европском комитету за стандардизацију (CEN), у којем је има статус придруженог члана од 1. јануара 2008. године;
- Европском комитету за електротехничку стандардизацију (CENELEC), у којем има статус придруженог члана од 1. октобра 2005. године;
- IEC систему за испитивање усаглашености и сертификацију (IECEE), у оквиру којег функционише шема признавања резултата испитивања (IECEE/CB-Scheme), у којој Институт има статус пуноправног члана од 1985. године.

У јуну 2011. године Институт је потписао Меморандум о разумевању са Европским институтом за стандарде у области телекомуникација (ETSI) и у складу са правилима процедуре те европске организације за стандардизацију у њој стекао статус „националне организације за стандарде".

Поред непосредног чланства у поменутим организацијама, Институт учествује у раду или прати рад Радне групе за сарадњу у области регулације и политику стандардизације, радног тела у оквиру Економске комисије за Европу Уједињених нација (UN/ECE/TRADE/WP.6).

Активности на европском и међународном нивоу

Међународна сарадња Института у 2014. и 2015. години састојала се првенствено у испуњавању статутарних обавеза Института и обављању редовних активности у вези са чланством у међународним и европским организацијама за стандардизацију, које обухватају:

Међународна организација за стандардизацију (ISO): редовни послови у вези са извршавањем дужности пуноправног члана ISO-а, као што је гласање о нацртима међународних стандарда; администрирање и ажурирање Глобалног директоријума ISO-а у складу са новим правилима и поступцима за електронски начин рада, на основу којег овлашћени национални администратор у Институту управља свим функцијама које су стручњацима у Институту потребне у свакодневној сарадњи са Централним секретаријатом у Женеви; контакти са Централним секретаријатом и секретаријатима техничких комитета/поткомитета које воде поједине земље чланови ISO-а; праћење и примена докумената Савета ISO-а и Одбора за управљање техничким пословима; припреме за учешће у раду Генералне скупштине ISO-а и комитета DEVCO, COPOLCO и CASCO, координација сарадње са техничким комитетима и др.

Међународна електротехничка комисија (IEC): редовни послови пуноправног члана IEC-а, нпр. гласање на нацрте међународних стандарда; контакти са Централним бироом IEC-а; праћење и примена статутарних докумената Савета IEC-а, Одбора за менаџмент стандардизацијом и Одбора за менаџмент сертификацијом;

Представник ИСС-а на IECEE CMC заседању

ISS representative at the IECEE CMC meeting

MEMBERSHIP OF ISS

ISS is a public institution, organized similarly to an association in which membership is open to all those who have specific interests related to the adoption of Serbian standards and related documents, as well as achieving other business objectives and interests regarding standards and standardization. With the introduction of membership and membership fees, the responsibility of all interested parties for partial financing, ISS effective and efficient functioning, as well as national standardization in Serbia in general , has become evident.

Membership of ISS is voluntary. The member of ISS may be: a company, other legal person or entrepreneur, incorporated according to the regulations of the Republic of Serbia, as well as any natural person who is a citizen of the Republic of Serbia. The membership of ISS may not be transferred or taken over.

In ISS, there are three categories of members: regular, honorary and meritorius members.

On December 31st 2015, ISS had 82 regular members.

A member of the Institute is entitled to participate directly or through its authorized representative in the work and decision-making of ISS management bodies, as well as in ISS management, in compliance with the Decision on Establishing the Institute and the Statute.

In addition, a member is entitled to: special discount when purchasing standards, related documents and other publications, paying for the services rendered by ISS in standardization activities, paying fees for the participation in seminars, conferences, symposia and other professional meetings, free-of-charge access to ISS official bulletin, free-of-charge copy of ISS Standards Catalogue, as well as other benefits.

In the past two years, ISS has used every opportunity to inform Serbian public and potential interested parties about the advantages and benefits of becoming ISS member, with the aim to increase the number of members from all society segments.

INTERNATIONAL COOPERATION

As the national organization for standardization, ISS represents and acts in the interests of the Republic of Serbia before the following international and European organizations for standardization:

- International Organization for Standardization (ISO), having the status of full member since 1950;
- International Electrotechnical Commission (IEC), having the status of full member since 1953;
- European Committee for Standardization (CEN, Comité Européen de Normalisation), having the status of affiliate member since January 1st 2008;
- European Committee for Electrotechnical Standardization (CENELEC, Comité Européen de Normalisation Electrotechnique), having the status of affiliate member since October 1st 2005;
- IEC system of conformity assessment schemes for electrotechnical equipment and components (IECEE), within which is the scheme for mutual exceptance of test reports and certificates (IECEE/CB-Scheme), having the status of full member since 1985.

In June 2011, ISS has signed a Memorandum of Understanding with European Telecommunications Standards Institute (ETSI) and according to ETSI rules of procedure, ISS gained the status of "National Standards Organization" (NSO).

In addition to the direct membership in the above mentioned organizations, ISS participates in the work and monitors the work of the Working Party on Regulatory Cooperation and Standardization Policies (UN/ECE/TRADE/WP.6), within the United Nations Economic Commission for Europe.

ISS international cooperation at European and international level

ISS international cooperation in 2014 and 2015 consisted primarily on fulfilling ISS statutory obligations in performing regular activities regarding the membership in the international and European organizations for standardization, including:

Генерална скупштина CEN/CENELEC у Риги, Летонија
CEN/CENELEC General Assembly, Riga, Letonia

International Organization for Standardization (ISO): regular jobs refering to the duties of a full member of ISO, such as voting on the draft international standards; administration and updating ISO Global Directory according to the new rules and procedures for electronic operation, based on which ISS authorized national administrator manages all functions necessary for ISS experts in their daily communication with Central Secretariat in Geneve; contacts with Central Secretariat, TCs and SCs lead by ISO members; follow up and implementation of ISO Council and TMB documents; preparations for the participation in ISO General Assembly meetings and meetings of DEVCO, COPOLCO and CASCO, coordinating the TC committee cooperation, etc.

International Electrotechnical Commission (IEC): regular jobs refering to the duties of a full member of IEC, such as voting on the draft international standards; contacts with IEC Central Board (CB); follow up and implementation of IEC Central Board, Standardization Management Board and Conformity Assessment Board documents, preparatory

припреме за учешће у раду Генералног заседања IEC-а, и др.; послови у вези са учешћем Института у међународним системима и шемама за оцењивања усаглашености електротехничких производа са захтевима IEC стандарда (IECEE - CB Scheme).

Представници Института на Годишњој скупштини CEN/CENELEC

ISS representatives at the CEN/CENELEC General Assembly meeting

Европски комитет за стандардизацију (CEN) и Европски комитет за стандардизацију у области електротехнике (CENELEC): послови у вези са чланством, нарочито имајући у виду интензивирање преузимања европских стандарда и сродних докумената у српски систем стандардизације; праћење статутарних и других докумената; припреме за учешће на заседању Генералне скупштине CEN-а и Генералне скупштине CENELEC-а; контакти с CCMC-ом, и др.

Европски институт за стандарде у области телекомуникације (ETSI): са преузимањем функције „националне организације за стандардизацију", Институт је преузео и следећа права и обавезе: поштовање начела мировања (енгл. standstill); организовање јавне дискусије у нашој земљи о сваком новом ETSI-јевом стандарду, када је то потребно; утврђивање националног става за гласање и/или достављање примедаба на ETSI-јеве стандарде према утврђеној процедури; преузимање европских стандарда као српских, као и повлачење свих објављених српских стандарда који су у супротности са преузетим европским (EN) стандардима које је објавила ова организација.

Учешће у раду управних и других тела европских и међународних организација за стандардизацију

У европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC Институт има статус придруженог члана и не учествује у доношењу одлука, али има право да његови представници учествују на заседањима генералних скупштина и техничких комитета у својству посматрача и на тај начин стичу неопходно искуство које је потребно за статус пуноправног члана тих организација. У складу са препоруком Министарства привреде, током 2014. године представници Института нису учествовали на генералним скупштинама европских и међународних организација за стандардизацију.

Током 2015. године, трочлана делегација Института учествовала је на 55. заседању Генералне скупштине CENELEC-а, 43. заседању Генералне скупштине CEN-а и Четвртом европском самиту о стандардизацији, који су одржани од 3. до 5. јуна у Риги, Република Летонија. Учешће на тим заседањима проистиче из статутарних обавеза Института, као формалног члана CEN-а и CENELEC-а у име Републике Србије.

Један представник Института учествовао је на 38. заседању Генералне скупштине Међународне организације за стандардизацију (ISO/GA) и на 49. заседању Комитета за земље у развоју (ISO/DEVCO), која је одржана од 16. до 18. септембра 2015. године у Сеулу, Република Кореја.

Два представника Института су учествовала на заседањима Савета Међународне електротехничке комисије (IEC/CB), Одбора за менаџмент стандардизације (IEC/SMB), Одбора за оцењивање усаглашености (IEC/CAB), Форума председника националних комитета и Форума секретара националних комитета, који су одржани у оквиру 79. Генералног заседања IEC-а, од 12. до 16. октобра 2015. године у Минску, Белорусија.

У вези са међународним активностима током протекле две године, један представник Института (који има статус националног члана у међународној IECEE-CB шеми), заједно са једним представником А.Д. КВАЛИТЕТ из Ниша (који има статус националног сертификационог тела у IECEE-CB шеми), учествовао је на заседању Управног комитета за сертификацију (CMC) IECEE-CB шеме, које је одржано од 3. до 5. јуна 2014. године у Кернсу, Аустралија, као и 3. и 4. јуна 2015. године у Дубаију, Уједињени Арапски Емирати.

Учешће у раду техничких радних тела европских и међународних организација за стандардизацију

У оквиру својих редовних активности, Институт је у протекле две године координисао учешће српских стручњака у предлагању, изради, утврђивању, преиспитивању и одржавању међународних стандарда и сродних докумената, као и на заседањима техничких радних тела међународних организација за стандардизацију ISO и IEC и њиховог заједничког техничког комитета за информациону технологију ISO/IEC JTC 1.

Учешће техничких и других стручњака из српских предузећа и установа у раду међународних и европских тела за стандардизацију, као и представника Института, има изузетан значај за даљи развој наше националне стандардизације и усаглашавање српских стандарда са међународним и европским стандардима, како ради пријема наше земље у СТО, тако и ради пријема у ЕУ.

- На основу права која проистичу из садашњег статуса Института у CEN-у, самостални саветник из Одељења за машинство присуствовао је 21. и 22. пленарном заседању европског техничког комитета CEN/TC 114, *Безбедност машина*, који су одржани од 26. до 27. марта 2014. године у Делфту, Холандија, а затим и 22. и 23. септембра 2015. године у Копенхагену, Данска.
- Руководилац Одељења за електронику и телекомуникације и самостални саветник у Одељењу за машинство учествовали су на експертском састанку који је одржан у Бечу, Аустрија, 25. и 26. фебруара 2014. године, а у вези са доношењем међународног стандарда за еколошка расхладна средства (флуиде).
- Руководилац Сектора за опште области стандардизације учествовао је као представник Института на Експланаторном скринингу за Поглавље 1 - Слободно

activities for ISS participation in the IEC General Assembly meeting, etc; all ISS tasks regarding ISS participation in IECEE/CB-Scheme activities.

European Committee for Standardization (CEN) and **European Committee for Electrotechnical Standardization (CENELEC)**: activities related to membership, especially considering intensified adoption of European standards and related documents into Serbian standardization system; monitoring statutory and other documents; preparations for participation in the CEN and CENELEC General Assembly meetings; contacts with CCMC, etc.

European Telecommunications Standards Institute (ETSI): by having the function of "national standards body", ISS has taken over the following rights and obligations: obeying the "standstill" principle; organizing public enquiry in our country on each new ETSI standard, whenever necessary; establishing the national position for voting and/or submitting comments on ETSI standards according to the existing procedure; adoption of European standards as Serbian ones, as well as withdrawal of conflicting Serbian standards.

Participation in the work of administrative and other bodies of the European and international organizations for standardization

In the European organizations for standardization CEN and CENELEC, ISS holds the status of affiliate member and is not involved in decision-making, but has the right to have its representatives participate in the General Assembly meetings and technical committee meetings as observers, and thus gain the necessary experience required for full membership status of these organizations. According to the recommendation of the Ministry of Economy, in 2014, ISS representatives did not participate in the General Assembly meetings of the European and international organizations for standardization.

During 2015, ISS three-member delegation participated in: 55th CENELEC General Assembly, 43rd CEN General Assembly and Fourth European Summit on Standardization, which were held in Riga, Republic of Latvia, from June 3-5th. Participation in these meetings stems from the statutory obligations of ISS, as a formal member of CEN and CENELEC in the name of the Republic of Serbia.

One ISS representative participated in the 38th ISO General Assembly (ISO/GA) and 49th ISO/DEVCO session, ISO Committee on Developing Country matters, held in Seoul, Republic of Corea, from September 16-18th 2015.

Two ISS representatives participated in the following: the International Electrotechnical Commission (IEC/CB) session, International Electrotechnical Commission – Standardization Management Board (IEC/SMB), International Electrotechnical Commission – Conformity Assessment Board (IEC/CAB), National Technical Committee Chairperson Forum and National Technical Committee Secretary Forum, all held in Minsk, Belarus, from October 12-16th 2015.

In relation to international activities over the past two years, one ISS representative (having the status of the national member in IECEE-CB Scheme), together with one A.D. Quality Nis representative (having the status of national certification body in IECEE-CB Scheme), participated in the meeting of the Certification Management Committee (CMC) IECEE-CB Scheme, held in Cairns, Australia, from June 3-5th 2014, as well as in Dubai, United Arab Emirates, from June 3-5th 2015.

Participation in the work of technical working bodies of the European and international organizations for standardization

As a part of its regular activities, ISS has, in the past two years, coordinated the participation of Serbian experts in proposing, developing, adopting, revising and maintaining international standards and related documents, as well as participation in the meetings of the technical working bodies of the international organizations for standardization ISO and IEC and their joint technical committee for information technologies ISO/IEC JTC1.

Involvement and participation of technical and other experts from Serbian companies and institutions in the work of international and European organizations for standardization, as well as ISS representatives, has great significance for further development of our national standardization and harmonization of Serbian standards with international and European standards, for accession of our country not only to WTO, but also to EU.

- On the basis of the rights arising from the current membership status of ISS in CEN, senior advisor in the Machinery Division, attended the 21st and 22nd plenary meetings of CEN/TC 114, Safety of Machinery, held in Delft, the Netherlands, from March 26-27th 2014, and after that in Copenhagen, Denmark, from September 22-23rd 2015.
- Head of the Division for Electronics and Telecommunications and senior advisor in the Machinery Division, have participated in the expert meeting, held in Vienna, Austria, from February 25-26th 2014, refering to the adoption of international standards for organic refrigerants (fluids).

IECEE CMC годишње заседање
IECEE CMC annual meeting

кретање робе, који је одржан у Бриселу, Белгија, од 17. до 20. јуна, а затим на билатералном скринингу, који је одржан такође у Бриселу од 9. до 12. септембра 2014. године.

- На позив Института за стандардизацију Црне Горе (ISME), директор Института, руководилац Сектора за заједничке послове и руководилац Одељења за међународну сарадњу и европске интеграције учествовали су на Трећој балканској конференцији о стандардизацији, која је одржана у Тивту, Црна Гора, од 25. до 27. септембра 2014. године.
- На основу права које Институт има као придружени члан CENELEC-а, један представник Института учествовао је на заседању Техничког комитета CLC/TC 64 (Електричне инсталације и заштита од електричног удара), које је одржано од 21. до 23. априла 2015. године у Копенхагену (Данска).
- Представник Института учествовао је на заседању техничког комитета CEN/TC 292, *Карактеризација отпада,* које је одржано 12. септембра 2015. године у Бечу, Аустрија.
- На позив Хрватског завода за норме (ХЗН), руководилац Сектора за информативно-издавачку делатност и руководилац Сектора за електротехничку стандардизацију учествовали су на Четвртој балканској конференцији о стандардизацији, која је одржана у Загребу, Република Хрватска, од 21. до 23. октобра 2015. године. У исто време одржана је и Регионална обука за националне администраторе ISO-а, на којој је учествовао руководилац Одељења за међународну сарадњу и европске интеграције.
- Две представнице Института учествовале су на стручном скупу: „CEN/CENELEC PR Roundtable", који је одржан од 27. до 28. октобра 2015. године у Скопљу, Република Македонија.
- Руководилац Сектора за опште области стандардизације учествовао је, на позив Турског института за стандардизацију (TSE), на стручном скупу „Нови системи сертификације", који је одржан од 1. до 2. децембра 2015. године у Истамбулу, Република Турска.
- На позив Регионалне школе за јавну управу (ReSPA) из Даниловграда, Црна Гора, руководилац Одељења за међународну сарадњу и европске интеграције учествовао је на обуци „Вођење ефективних (међународних) састанака", која је одржана од 15. до 18. децембра 2015. године у Даниловграду.

И у 2014. и у 2015. години заинтересоване стране преко комисија за стандарде Института гласале су у поступку доношења међународних ISO и IEC стандарда у различитим фазама њиховог доношења, и то: у 2014. на 386 ISO докумената и на 266 IEC докумената, а у 2015. години на 470 ISO докумената и на 244 IEC документа.

Техничка помоћ ISO/DEVCO

Захваљујући спонзорству Међународне организације за стандардизацију (ISO) и њеном програму техничке помоћи за земље у развоју ISO/DEVCO, у току 2014. и 2015. године представници Института и спољни сарадници (председници и чланови комисија за стандарде) учествовали су на следећим међународним скуповима:

2014. година

- Председник Комисије за стандарде КС А223 (Друштвена безбедност) учествовао је на 17. Пленарном заседању ISO/TC 223 (Друштвена безбедност), које је одржано у Луцерну, Швајцарска, од 1. до 6. јуна.
- Чланица Комисије за стандарде CASCO (Оцењивање усаглашености) учествовала је на 5. састанку међународне радне групе ISO/CASCO/WG21, који је одржан у Женеви, Швајцарска, од 11. до 13. јуна.

Организација међународне радионице за земље у развоју из региона Централне и Источне Европе и Централне Азије

У сарадњи са Међународном организацијом за стандардизацију (ISO) и уз подршку Шведске агенције за међународну сарадњу у вези са развојем (SIDA), Корејске агенције за технологију и стандарде (KATS) и Корејске асоцијације за стандарде (KSA), Институт је од 8. до 10. октобра 2014. године био домаћин међународне радионице са темом: *„Побољшање сарадње између националних организација за стандардизацију и академских институција"*. У раду радионице учествовало је 32 представника националних организација за стандардизацију и академских институција из девет земаља Централне и Источне Европе (Албаније, Белорусије, Босне и Херцеговине, Јерменије, Македоније, Молдавије, Србије, Украјине и Црне Горе) и пет земаља Централне Азије (Азербејџана, Казахстана, Киргистана, Таџикистана и Узбекистана).

- Руководилац Одељења за безбедност, заштиту и животну средину учествовао је на 30. пленарној седници и пратећој радионици комитета ISO/CASCO, које су одржане у Женеви, Швајцарска, од 24. до 26. септембра.
- Руководилац Сектора за опште области стандардизације учествовао је на Регионалној обуци у вези са добром праксом у области стандардизације, која је одржана у Вељнусу, Литванија, 6. и 7. октобра.
- Председница Комисије за стандарде и сродне документе CASCO (Оцењивање усаглашености) учествовала је на првој седници међународне радне групе ISO/CASCO WG 42, ради припреме ревизије међународног стандарда ISO/IEC 17011:2004. Седница је одржана у Женеви, Швајцарска, 11. и 13. новембра.

2015. година

- Чланица Комисије за стандарде CASCO (Оцењивање усаглашености) учествовала је на 2. састанку међународне радне групе ISO/CASCO/WG 42, који је одржан у Женеви, Швајцарска, од 3. до 5. фебруара.

- As ISS representative, Head of the General Standardization Department has participated in Explanatory screening for Chapetr 1 – Free Movement of Goods, held in Bruxelles, Belgium, from June 17-20th, and then in bilateral screening, held in Bruxelles, from September 9-12th 2014.
- At the invitation of the Institute for Standardization of Montenegro (ISME), ISS Director, Head of the Department for Common Affairs and Head of the Division for International Cooperation and European Integration have participated in the Third Balkan Conference on Standardization, held in Tivat, Montenegro, from September 25-27th 2014.
- On the basis of the rights arising from the current membership status of ISS in CENELEC, one ISS representative has participated in the meeting of the technical committee CLC/TC 64 (Electrical installations and protection against electric shock), held in Copenhagen, Denmark, from April 21-23rd 2015.
- ISS representative has participated in the meeting of the technical committee CEN/TC 292 (Characterization of waste), held in Vienna, Austria, on September 12th 2015.
- At the invitation of Croatian Standards Institute (HZN), Head of the Department for information and publishing activities and Head of the Department for Electrotechnical Standardization, have participated in the Fourth Balkan Conference on Standardization, held in Zagreb, Croatia, from October 21-23rd 2015. At the same time, Head of the Division for International Cooperation and European Integration has participated in the Regional training for national ISO administrators.
- Two ISS representatives have participated in the expret meeting "CEN/CENELEC PR Roundtable", held in Skopje, Macedonia, from October 27-28th 2015.
- At the invitation of the Turkish Standards Institution (TSE), Head of the General Standardization Department has participated in expert meeting "New Certification Systems", held in Istambul, Turkey, from December 1-2nd 2015.
- At the invitation of Regional School for Public Administration (ReSPA) form Danilovgrad, Montenegro, Head of the Division for International Cooperation and European Integration has participated in the training "Conducting effective (international) meetings", held in Danilovgrad, from December 15-18th 2015.

In 2014 and 2015, interested parties, through national technical committees, have voted during the process of developing international ISO and IEC standards in different stages of their adoption, i.e.: in 2014, ISS voted on 386 ISO documents and 266 IEC documents, and in 2015, ISS voted on 470 ISO and 244 IEC documents.

ISO/DEVCO Technical assistance

Owing to the ISO sponsorship and ISO/DEVCO technical assistance programme for developing countries, during 2014 and 2015, ISS representatives and external associates (national TC chairpersons and TC members) have participated in the following international conferences:

2014

- Chairperson of the national TC A223 (Social security) has participated in the 17th Plenary meeting of ISO/TC 223 (Societal security), held in Luzern, Switzerland, from June 1-6th.
- Member of the national TC CASCO (Conformity Assessment and Quality Management) has participated in the 5th meeting of the international working group ISO/CASCO/WG21, held in Geneve, Switzerland, from June 11-13th.
- Head of the Division for Safety, Protection and Environment has participated in the 30th Plenary meeting and accompanying workshop of ISO/CASCO committee, held in Geneve, Switzerland, from September 24-26th.
- Head of the General Standardization Department has participated in Regional training related to the good practice in standardization areas, held in Vilnius, Lithuania, from October 6-7th.
- Chairperson of the national TC CASCO (Conformity Assessment and Quality Management) has participated in the first session of the international working group ISO/CASCO WG 42, for the purpose of preparing the revision of the international standard ISO/IEC 17011:2004. The session was held in Geneve, Switzerland, from November 11-13th.

Organization of the international workshop for the developing countries from the regions of Central and Eastern Europe and Central Asia

In cooperation with International Organization for Standardization (ISO) and with support of Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA), Korean Agency for Technology and Standards (KATS) and Korean Standards Association (KSA), from October 8-10th 2014, ISS has hosted the international workshop named "Improving the cooperation between national organizations for standardization and academia". This workshop was attended by 32 representatives of the national organizations for standardization and academia representatives from nine countries from Central and Eastern Europe (Albania, Belarus, Bosnia and Herzegovina, Armenia, Macedonia, Moldova, Serbia, Ukraine and Montenegro) and five countries from Central Asia (Azerbaijan, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan and Uzbekistan).

2015

- Member of the national TC CASCO (Conformity Assessment and Quality Management) has participated in the second session of the international working group ISO/CASCO WG 42, held in Geneve, Switzerland, from February 3-5th.
- Chairperson of the national TC A223 (Social security) has participated in the first Plenary meeting of ISO/TC

- Председник Комисије за стандарде КС А223 (Друштвена безбедност) учествовао је на 1. пленарном заседању ISO/TC 292 (Безбедност), које је одржано у Мориоки, Јапан, од 9. до 13. марта. Поред тога, он је учествовао и на 2. пленарном заседању ISO/TC 292, које је одржано од 30. новембра до 4. децембра на Балију, Индонезија.
- Руководилац Одељења за међународну сарадњу и европске интеграције учествовао је на стручном скупу „Конференција и обука о примени међународних стандарда за подршку јавним политикама", који је одржан у Женеви, Швајцарска, од 2. до 5. новембра.

Техничка помоћ ЕУ

Захваљујући спонзорству Европске комисије - Заједничког истраживачког центра „Европска лабораторија за оцењивање грађевинских структура" у Испри, Италија, два представника Института и неколико председника комисија за стандарде које су надлежне за преузимање европских стандарда за пројектовање грађевинских објеката (Еврокодова) учествовали су на Другој балканској радионици, под називом „Изградња капацитета за елаборацију национално одређених параметара и националних анекса у балканском региону", која је одржана у Скопљу, Македонија, 4. и 5. новембра 2014. године.

У оквиру истог пројекта, и током 2015. године су два представника Института из Одељења за грађевинарство учествовала на стручном скупу: „Елаборација мапа климатских и сеизмичких дејстава за пројектовање конструкција у балканском региону", који је одржан у Загребу, Република Хрватска, 27. и 28. октобра 2015. године.

У оквиру Еевропског пројекта „Quality Infrastructure in the Western Balkan and Turkey" (IPA 2011), руководилац Сектора за електротехничку стандардизацију учествовао је на стручној обуци „Hands on Training 17 – Energy Efficiency and Ecodesign", која је одржана 7. и 8. маја 2014. године у Британском институту за стандарде (BSI) у Лондону, Велика Британија.

Осим тога, један представник Института учествовао је на стручном скупу „Семинар о јачању сарадње земаља Западног Балкана у области стандардизације" који је одржан од 28. до 29. маја 2015. године у Софији, Република Бугарска, у оквиру TAIEX-а.

ФИНАНСИРАЊЕ

Према члану 9. Закона о стандардизацији, односно члану 7. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института, Институт стиче средства за обављање своје делатности на следеће начине: из прихода које оствари наплатом чланарина; продајом српских стандарда, сродних докумената и других публикација; из прихода које оствари продајом услуга; из буџета Републике Србије; из других извора (поклона и других прихода), у складу са законом и уз претходну сагласност оснивача.

У 2014. години Институт је остварио приходе из буџета РС у износу од 80.908.856 динара, што представља извршење плана од 98 %, и сопствене приходе од продаје добара и услуга у износу од 31.399.550 динара, што представља извршење плана од 79 %.

У 2015. години Институт је остварио приходе из буџета РС у износу од 72.491.121 динара, што представља извршење плана од 99 %, и сопствене приходе од продаје добара и услуга у износу од 34.855.370 динара, што представља извршење плана од 93 %.

Упоредни преглед остварених прихода Института у 2014. и 2015. години

Број конта	Опис	Година		Индекс
		2014.	2015.	(4/3)
1	2	3	4	5
791111	Приходи из буџета	80.908.856	72.491.121	90
742321 1	Чланарина	3.164.000	2.938.500	93
742321 2	Приходи од продаје српских стандарда и информационих услуга	21.833.626	23.810.977	109
742321 6	Приход од продаје међународних стандарда, сродних докумената и других публикација, као и националних стандарда и сродних докумената других земаља	3.048.482	4.208.582	138
742321 7	Приходи од продаје добара и услуга – пазар бифеа	235.657	166.303	71
742321 8	Приходи од семинара	1.859.052	2.925.101	158
742321 9	Приходи од WPMI – сертификата	150.000	50.000	34
742321T	Приходи од тумачења стандарда и сродних докумената	11.500	307.000	267
742121	Приходи од споредне продаје добара и услуга	9.024	2.200	25
7420000	Приходи од продаје добара и услуга	30.311.341	34.408.663	114
822121	Примања од продаје залиха	1.088.209	446.707	41
Укупно сопствени приходи од продаје добара и услуга		31.399.550	34.855.370	111

292 (Security and resilience), held in Morioka, Japan, from March 9-13th. In addition, he has also participated in the second Plenary meeting of ISO/TC 292, held in Bali, Indonesia, from November 30th till December 4th.

- Head of the Division for International Cooperation and European Integration has participated in the expert meeting "Conference and training on the implementation of international standards as a support to public policies", held in Geneve, Switzerland, from November 2-5th.

EU technical assistance

Owing to the sponsorship of the European Commission – Joint Research Center "European Laboratory for the Assessment of Civil Engineering Structures" in Ispra, Italy, two ISS representatives and several TC chairpersons from the national technical committees responsible for the adoption of Serbian standards for the design of civil engineering structures (Eurocodes), have participated in the Second Balkan Workshop called "Building capacity for the elaboration of nationally determined parameters and national annexes in Balkan region", held in Skopje, Macedonia, from November 4-5th 2014.

Within the same project, and also during 2015, two ISS representatives from the Devision for Civil Engineering have participated in the expert meeting: "Elaboration of the maps of climatic and seismic actions for designing structures in the Balkan region", held in Zagreb, Croatia, from October 27-28th 2015.

Within the European project "Quality Infrastructure in the Western Balkan and Turkey" (IPA 2011), Head of the Department for Electrotechnical Standardization has participated in the expert training "Hands on Training 17 – Energy Efficiency and Ecodesign", held from May 7-8th 2014 at the British Standards Institute (BSI), in London, Great Britain.

In addition, one ISS representative has participated in the expert meeting "Seminar on strengthening the cooperation among the Western Balkan countries in the fields of standardization", held in Sofia, Bulgaria, from May 28-29th 2015, within TAIEX project.

FINANCING

In accordance with Article 9 of the Law on Standardization, and Article 7 of the Decision amending the Decision on Establishing the Institute for Standardization of Serbia, ISS has its funds provided in the following ways: charging the membership fee; selling Serbian standards, related documents and other publications; charging for the services rendered; the budget of the Republic of Serbia; other sources (donations and other income), in accordance with the law and subject to prior consent of the founder.

In 2014, ISS has achieved a revenue from the state budget in the amount of 80.908.856 RSD, which represents the realization of the plan by 98%, and its own revenues from sales of goods and services in the amount of 31.399.550 RSD, which represents the realization of the plan by 79%.

In 2015, ISS has achieved a revenue from the state budget in the amount of 72.491.121 RSD, which represents the realization of the plan by 99%, and its own revenues from sales of goods and services in the amount of 34.855.370 RSD, which represents the realization of the plan by 93%.

Comparative overview of the realized ISS revenues in 2014 and 2015

Classification number	Description	Year		Index
		2014	2015	(4/3)
1	2	3	4	5
791111	Revenue from the budget	80.908.856	72.491.121	90
742321 1	Membership fee	3.164.000	2.938.500	93
742321 2	Revenue from sales of Serbian standards and providing information services	21.833.626	23.810.977	109
742321 6	Revenue from sales of international standards, related documents and other publications, and national standards of other countries	3.048.482	4.208.582	138
742321 7	Revenue from charging for the services rendered - buffet	235.657	166.303	71
742321 8	Revenue from seminars	1.859.052	2.925.101	158
742321 9	Revenue from WPMI certificates	150.000	50.000	34
742321T	Revenue from interpretation of Serbian standards and related documents	11.500	307.000	267
742121	Revenue from other sales of products and services	9.024	2.200	25
7420000	Revenue from sales of products and services	30.311.341	34.408.663	114
822121	Revenue from sales of stock	1.088.209	446.707	41
Total own revenue from sales of products and services		31.399.550	34.855.370	111

ДОНОШЕЊЕ СРПСКИХ СТАНДАРДА

Српски стандарди и сродни документи доносе се и објављују у складу са Законом о стандардизацији и правилима Института, која су усклађена са правилима међународних и европских организација за стандардизацију (ISO и IEC, односно CEN и CENELEC), као и са Кодексом добре праксе за израду, доношење и примену стандарда из Споразума о техничким препрекама трговини Светске трговинске организације.

У складу са чланом 12. Закона о стандардизацији, као основа за доношење српских стандарда и сродних докумената користе се, по правилу, међународни, односно европски стандарди и сродни документи. У случају да у одређеној области не постоји међународни, односно европски стандард и сродни документ или важећи међународни, односно европски стандард није одговарајући, као основа се могу користити национални стандарди и сродни документи других држава или се могу доносити изворни српски стандарди и сродни документи.

У складу са чланом 13. Закона о стандардизацији и чланом 11. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института, доношење и повлачење (стављање ван снаге) српских стандарда и сродних докумената проглашава се одговарајућим решењем директора Института, које се објављује у гласилу Института и на интернет страници Института.

Даном објављивања решења којим се проглашава да је српски стандард или сродни документ донет, тај стандард или сродни документ постаје доступан јавности, у штампаном или електронском облику, а даном објављивања решења којим се проглашава да је српски стандард или сродни документ повучен, тај стандард или сродни документ остаје доступан јавности у стандардотеци Информационог центра Института.

Институт у свом гласилу објављује обавештење о покретању поступка за доношење српског стандарда, а када је то неопходно, и за сродни документ, као и обавештење о стављању стандарда, односно сродног документа на јавну расправу.

У складу са чланом 15. Закона о стандардизацији, српски стандарди и сродни документи доносе се и објављују на српском језику, у складу са законом којим се уређује службена употреба језика и писма. Изузетно, када се као основа за доношење српског стандарда или сродног документа користи међународни, европски или национални стандард друге државе, односно сродни документ, српски стандард или сродни документ може бити објављен на једном од званичних језика европских организација за стандардизацију (енглеском, француском или немачком језику). У складу са интерним правилима Института, у таквим случајевима српски стандарди и сродни документи објављују се на енглеском језику, и то методом проглашавања и методом прештампавања.

Према члану 17. Закона о стандардизацији, примена српских стандарда и сродних докумената је добровољна.

При доношењу годишњих програма рада Института и годишњих планова доношења српских стандарда и сродних докумената, у обзир се узимају два најзначајнија приоритета политике економских односа Републике Србије са иностранством, и то приступање Светској трговинској организацији (СТО) и чланство у Европској унији (ЕУ), као и испуњавање обавеза које проистичу из Споразума о слободној трговини у централној Европи (CEFTA) и других регионалних иницијатива од интереса за Републику Србију.

Обавезе у вези са поменутим интеграцијама укључују и стандардизацију, која у процесу приступања СТО и ЕУ треба да допринесе постепеном смањењу техничких препрека у трговини између Републике Србије и других земаља, да би у моменту приступања тим организацијама препреке биле уклоњене.

У том контексту, сарадња са надлежним министарствима и Канцеларијом за европске интеграције састојала се од следећих активности: учешћа у припремању материјала за састанке Одбора за праћење спровођења Споразума о стабилизацији и придруживању, као и за техничке преговоре са Европском комисијом у сегменту „Трговина - слободно кретање робе", припреми материјала за преговоре о приступању наше земље СТО, у делу које се односи на Споразум СТО о техничким препрекама у трговини, затим у периодичном попуњавању упитника и матрица у вези са Националним програмом за усвајање правних тековина ЕУ (2013–2016), редовном извештавању Представништва Европске комисије у Београду о најважнијим активностима Института у вези са усвајањем европских стандарда и другим активностима од значаја за приступање европским организацијама за стандардизацију, као и редовном извештавању Канцеларије за европске интеграције о активностима Института ради редовног извештавања Европске комисије о стању процеса реформи у Републици Србији и припремања годишњег извештаја ЕК о напретку тих реформи.

Испуњавање стратешког циља

У контексту намера да се Република Србија што пре интегрише у ЕУ, стратешки циљ Института у периоду од 2008. до 2012. године био је да се изврши усаглашавање (хармонизовање) српских стандарда са европским стандардима (EN) и хармонизационим документима (HD), тј. да се преузме најмање 80 % свих европских стандарда и хармонизационих докумената у збирку

DEVELOPMENT OF SERBIAN STANDARDS

Serbian standards and related documents are adopted, withdrawn and published in accordance with the Law on Standardization and the rules of the Institute, which are harmonized with the rules of international and European organizations for standardization (ISO and IEC and/or CEN and CENELEC), as well as with the Code of Good Practice for the Preparation, Adoption and Application of Standards from the Agreement on Technical Barriers to Trade of the World Trade Organization.

In accordance with Article 12 of the Law on Standardization, as a rule, international and/or European standards and related documents shall be used as a basis for adoption of Serbian standards and related documents. In the event that international and/or European standard does not exist in particular field or the existing international and/or European standard is not suitable, national standards and related documents of other countries may be used as a basis or pure Serbian standards and related documents may be developed.

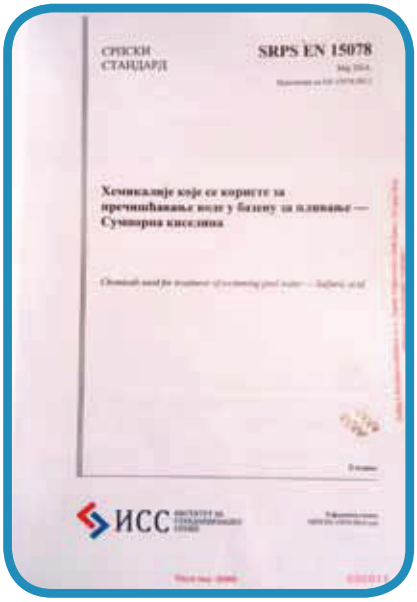

Нови визуелни идентитет српских стандарда, којима је додата холограмска заштита

New visual identity of Serbian standards, with holographic protection added

In accordance with Article 13 of the Law on Standardization and Article 11 of the Decision amending the Decision on Establishing the Institute, adoption and withdrawal (repeal) of Serbian standards and related documents is promulgated by the appropriate enactment rendered by ISS director which is published in the ISS official bulletin and on its website.

On the day when the enactment is published by which Serbian standard or related document is adopted, such standard or related document becomes available to the public, either in printed or electronic form, while on the day when the enactment is published by which Serbian standard or related document is withdrawn, such standard or related document remains available to the public in the standards library of the ISS Information Center.

ISS publishes in its official bulletin the notice of initiation of the procedure for adoption of Serbian standard, and if necessary, for related document, as well as the notice of the placement of standard and/or related document under public enquiry.

In accordance with Article 15 of the Law on Standardization, Serbian standards and related documents shall be adopted and published in Serbian language, in compliance with the law governing official use of the language and alphabet. Exceptionally, where international, European or national standard of other country and/or related document thereof is a basis for adoption of Serbian standard or related document, Serbian standard or related document may be published in one of the official languages of the European organizations for standardization (English, French or German language). In accordance with the ISS internal rules, Serbian standards and related documents, in such cases, shall be published in English language by the endorsement and reprinting methods.

According to Article 17 of the Law on Standardization, application of Serbian standards and related documents is voluntary.

When drafting ISS annual work programmes and annual work programmes for adoption of standards and related documents, two most important priorities of economic relations policy of the Republic of Serbia with foreign countries are taken into consideration, i.e. the accession to the World Trade Organization (WTO) and membership in the European Union (EU), as well as the fulfillment of obligations arising from the Central European Free Trade Agreement (CEFTA) and other regional initiatives of interest to the Republic of Serbia.

Obligations with respect to the mentioned integrations include standardization which should contribute, in the process of accession to the WTO and the EU, to a gradual reduction of technical barriers to trade between the Republic of Serbia and other countries, so that barriers are removed at the moment of accession to these organizations.

In this context, cooperation with the competent ministries and the European Integration Office consisted of the following activities: participation in the preparation of materials for meetings of the Committee for monitoring the implementation of the Stabilisation and Association Agreement, as well as for technical negotiations with the European Commission in the area of "Trade - Free movement of goods", preparation of materials for negotiations on WTO accession in the area of WTO Agreement on Technical Barriers to Trade, followed by periodic completing the questionnaires and matrix in relation to the National Plan for the Adoption of the Acquis (2013-2016), regular reporting to the European Commission in Belgrade on the most important ISS activities in relation to the adoption of European standards and other activities of importance for full membership to the European standardization organizations, as well as regular reporting to the European Integration Office on ISS activities for the purpose of regular reporting to the European Commission on the state of reform process in the Republic of Serbia and preparation of the annual report by the European Commission on the progress of such reforms.

Fulfilling the strategic goal

In the context of intentions of the Republic of Serbia to integrate into the EU as soon as possible, ISS strategic goal in the period 2008-2012 was harmonization of Serbian standards with European standards (EN) and Harmonization Documents (HD), i.e. adoption of at least 80% of all European standards and Harmonization Documents into the Serbian

Република Србија шампион по броју преузетих EN стандарда међу земљама које нису чланице ЕУ

Republic of Serbia, champion in the adoption of European standards among countries that are not EU members

српских стандарда, и истовремено изврши повлачење њима супротстављених српских стандарди за исте предмете стандардизације, што је Институт и остварио до краја 2012. године.

У периоду од 1. јануара 2007. до 31. децембра 2015. године Институт је објавио 25 470 српских стандарда и сродних докумената којима су преузети одговарајући европски стандарди, односно сродни европски документи, и то 17 720 публикација које је објавио CEN (у неелектротехничким областима), 7 228 публикација које је објавио CENELEC (у електротехничким областима) и 522 публикације које је објавио ETSI (у области телекомуникација). У истом периоду, Институт је повукао 13 883 раније објављених српских стандарда и сродних докумената, који су били или у супротности са преузетим европским стандардима или застарели и нерелевантни, као и у међувремену повучене европске стандарде. Другим речима, до 31. децембра 2015. године Институт

Број реализованих српских стандарда и сродних докумената, нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у 2014. години

Врста документа	На српском језику	На енглеском језику	Укупно
	Остварено	Остварено	Остварено
Нацрт стандарда	251	1799	2050
Дефинитивни текст нацрта стандарда	287	2146	2433
Стандард	323	2128	2451

Број реализованих српских стандарда и сродних докумената, нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у 2015. години

Врста документа	На српском језику	На енглеском језику	Укупно
	Остварено	Остварено	Остварено
Нацрт стандарда	219	1188	1407
Дефинитивни текст нацрта стандарда	105	1332	1437
Стандард	183	1806	1989

Број објављених српских стандарда у 2014. и 2015. години према областима стандардизације

standards collection, and at the same time withdrawal of conflicting Serbian standards in the same subjects of standardization, which ISS managed to accomplish by the end of 2012.

In the period January 1st 2007 till December 31st 2015, ISS published 25 470 Serbian standards and related documents by which the corresponding European standards and/or related European documents were adopted, that is 17 720 publications published by CEN (in non-eletrotechnical fields), 7 228 publications published by CENELEC (in electrotechnical fields) and 522 publications published by ETSI (in the field of telecommunications). In the same period, ISS withdrew 13 883 of previously published Serbian standards and related documents, which were either conflicting with the adopted European standards, or obsolete and non-relevant, as well as the withdrawn European standards in the meanwhile. In other words, by December 31st 2015, ISS adopted and published as

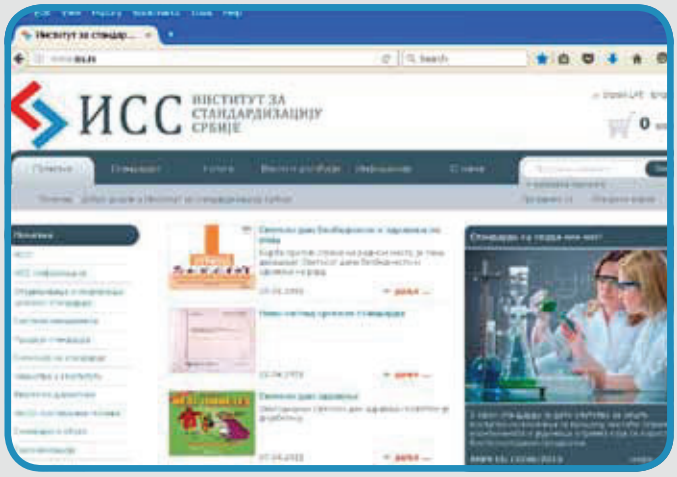

Решење о објављеним и повученим српским стандардима може се пронаћи на веб-сајту ИСС-а

Decision on the published and withdrawn Serbian standards can be found on ISS website

Number of implemented Serbian standards and related documents, drafts and final drafts in 2014

Type of document	In Serbian language	In English language	Total
	Accomplished	Accomplished	Accomplished
Draft standard	251	1 799	2 050
Final draft standard	287	2 146	2 433
Standard	323	2 128	2 451

Number of implemented Serbian standards and related documents, drafts and final drafts in 2015

Type of document	In Serbian language	In English language	Total
	Accomplished	Accomplished	Accomplished
Draft standard	219	1 188	1 407
Final draft standard	105	1 332	1 437
Standard	183	1 806	1 989

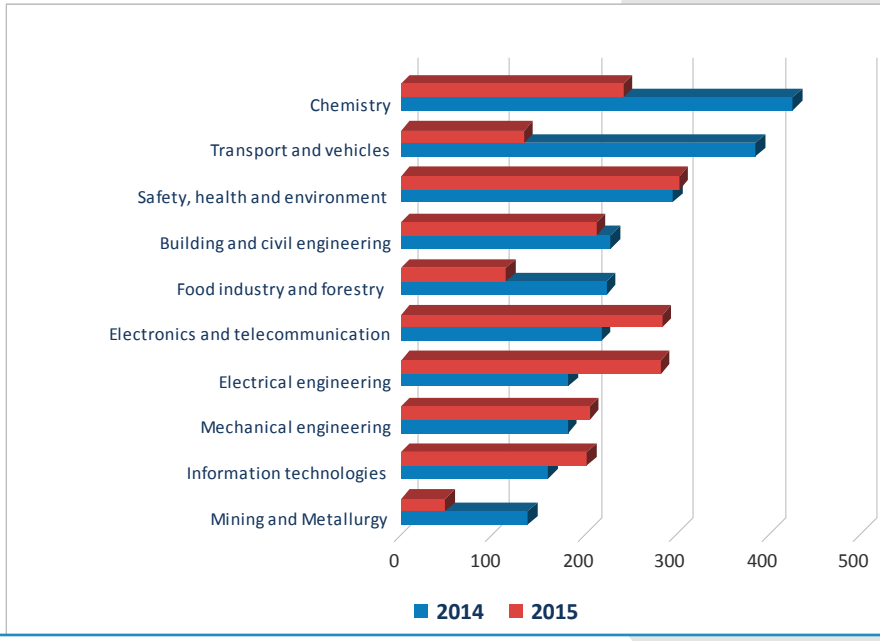

Number of Serbian standards published in 2014 and 2015 according to area of standardization

је преузео и објавио као српске стандарде око 95,5 % свих европских стандарда за које је до тада истекао рок за објављивање на националном нивоу, укључујући њихове измене и допуне (амандмане), а искључујући исправке (коригендуме). Тачније, Институт је преузео 95,06 % свих европских стандарда које је објавио CEN, међу којима је 94,38 % хармонизованих европских стандарда, као и 96,03 % европских стандарда које је објавио CENELEC, међу којима је 96,85 % хармонизованих европских стандарда.

Ради доношења српских стандарда и сродних докумената, у 2014. години, 148 комисија за стандарде одржало је укупно 332 састанка, а у 2015. години 149 комисија за стандарде одржало је укупно 346 састанака.

Институт је у 2005. години започео развој базе стандардизованих термина. До сада је у базу унето више од 14 500 термина (на енглеском и српском језику, укључујући дефиниције на оба језика и остале релевантне податке), а 13 000 термина је пречишћено и спремљено за постављане на нову платформу. У том контексту је израђена и нова, PHP верзија базе, која је спремна за постављање на интернет страницу Института.

Институт је у протекле две године радио на обради и уносу стандардизованих српских електротехничких термина у међународну базу *Electropedia*. Српски језик је тако постао један од додатних језика у IEC терминолошким стандардима.

Преиспитивање српских стандарда

Сви српски стандарди и сродни документи (слично европским и међународним), морају се редовно преиспитивати и одржавати (ажурирати), да би се обезбедила њихова актуелност и релевантност, односно спречила њихова застарелост. Због енормног повећања интензитета рада од 2007. године и тежње да се у потпуности реализују годишњи планови доношења стандарда и сродних докумената, пре свега када је реч о преузимању европских стандарда, преиспитивање раније објављених стандарда до 2011. године вршено је у мери у којој је то било могуће. Међутим, посебним Планом преиспитивања српских стандарда и сродних докумената за 2012. годину било је предвиђено ванредно преиспитивање 6 906 српских стандарда и сродних докумената да би се из целокупног фонда националних стандарда и сродних докумената искључили сви они који су у супротности са европским стандардима. У 2014. и 2015. години настављено је редовно преиспитивање стандарда. Као резултат редовног преиспитивања, у 2014. години повучено је укупно 1 456 стандарда, а у 2015. укупно 1 210 стандарда.

УЧЕСТВОВАЊЕ У ИЗРАДИ ТЕХНИЧКИХ ПРОПИСА

На основу члана 9. Закона о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености производа с прописаним захтевима („Сл. гласник РС", бр. 36/09), као и члана 7, тачка 9 Закона о стандардизацији, Институт има обавезу да на захтев министарства које доноси технички пропис из своје надлежности достави обавештење да ли је у области коју треба уредити техничким прописом донесен одговарајући српски стандард и сродни документ или предстоји његово доношење, односно да ли постоји одговарајући европски или међународни стандард.

Независно од поменутог, Институт за потребе органа државне управе (министарстава, органа у саставу министарстава и посебних организација) припрема и редовно ажурира спискове српских стандарда којима су преузети хармонизовани европски стандарди, чијом применом се остварује претпостављена усаглашеност производа са основним захтевима техничких прописа којима се у правни систем Републике Србије преносе европске директиве „новог приступа" за поједине врсте производа.

Институт активно сарађује са министарствима Владе Републике Србије у циљу израде и доношења техничких прописа, залажући се притом за што брже усклађивање техничког законодавства Републике Србије са техничким законодавством ЕУ. Битни инструменти за испуњење основних захтева у европском техничком законодавству јесу европски стандарди, које земље кандидати морају да преузму и имплементирају као своје националне стандарде, као и да повуку (ставе ван снаге) сваки свој национални стандард чији су захтеви у супротности са захтевима преузетог европског стандарда за исти предмет стандардизације.

Усклађивање техничког законодавства је један од приоритета у свеукупном усклађивању националног законодавства Републике Србије са правним тековинама ЕУ, јер техничко законодавство представља основу слободног кретања робе, која је једна од четири слободе на којима се заснива јединствено тржиште ЕУ.

ТУМАЧЕЊЕ СРПСКИХ СТАНДАРДА

Тумачење српских стандарда и сродних докумената је једна од редовних активности које Институт обавља, како на захтев корисника стандарда, тако и на захтев органа државне управе и правосудних органа (судова). Потреба за тумачењем српских стандарда може да произађе, на пример, из контекста судског поступка, када настане спор у вези са извршавањем обавеза из уговора две уговорне стране или када се српски стандард користи за доказивање завољавајућег квалитета производа, процеса или услуга.

У 2014. години Институт је издао 26 тумачења у вези са српским стандардима, и то 22 у општим областима и четири у електротехничким областима стандардизације. У 2015. години Институт је издао 27 тумачења у вези са српским стандардима – 21 у општим областима и шест у електротехничким областима стандардизације.

Serbian standards approximately 95.5% of all European standards which publication deadline at the national level expired up to that date, including their amendments, but excluding corrections (corrigenda). More precisely, ISS adopted 95.06% of all European standards published by CEN, including 94.38% of harmonized European standards, as well as 96.03% of European standards published by CENELEC, including 96.85% of harmonized European standards.

For the purpose of development of Serbian standards and related documents, 148 TCs held a total of 332 meetings in 2014, while in 2015 149 TCs held a total of 346 meetings.

In 2005, ISS began developing the database of standardized terms. More than 14 500 terms (in English and Serbian languages, including definitions in both languages and other relevant data) have been entered in the database so far, while 13 000 terms have been consolidated and prepared for uploading into the new platform. To this end, a new PHP version of database, ready to be added to ISS website, has been designed.

Over the past two years, ISS has been working on processing and entrying of standardized Serbian electrotechnical terms in the international database *Electropedia*. Thus, the Serbian language has become one of the additional languages in terminology standards of IEC.

Review of Serbian standards

All Serbian standards and related documents (similar to European and international ones) must be reveiwed and maintained on a regular basis in order to ensure their actuality and relevance, i.e. to prevent their obsolescence. Due to the enormous increase in the intensity of work since 2007 and the tendency to fully implement the annual work programmes for adoption of standards and related documents, especially when it comes to the adoption of European standards, the review of previously published standards up to 2011 was carried out to the extent possible. However, an extraordinary review of 6 906 Serbian standards and related documents was envisaged within a special Plan for review of Serbian standards and related documents in 2012 in order to remove from the collection of national standards and related documents all such documents that are conflicting with the European standards.

Regular review of standards was continued in 2014 and 2015. As a result of a regular review, a total of 1 456 standards were withdrawn in 2014 and 1 210 standards in 2015.

PARTICIPATION IN DRAFTING OF TECHNICAL REGULATIONS

In accordance with Article 9 of the Law on Technical Requirements for Products and Conformity Assessment ("Official Gazette of RS", No. 36/09) and Article 7, clause 9 of the Law on Standardization, ISS shall have the obligation to submit the information within its competence, at the request of the ministry, on whether a relevant Serbian standard has been adopted in the field regulated by a technical regulation, or is pending for the adoption, and/or if there is a corresponding international or European standard.

Notwithstanding the above, to meet the needs of the state administration authorities (ministries, authorities within the ministries and special organizations) ISS prepares and regularly updates the lists of Serbian standards by which the harmonized European standards are adopted. The application of European standards provides the presumed conformity of products with the main requirements of technical regulations by which the European New Approach directives for certain types of products are being transposed into the legal system of the Republic of Serbia.

ISS actively cooperates with the ministries of the Government of the Republic of Serbia for the purpose of drafting and adoption of technical regulations, advocating thereby for harmonization of technical legislation of the Republic of Serbia with the technical legislation of EU as faster as possible. The essential instruments for fulfilling the main requirements of the European technical legislation are the European standards which the candidate countries must adopt and implement as their national standards, as well as withdraw (repeal) each national standard which requirements are conflicting with the requirements of the adopted European standard in the same subject of standardization.

Harmonization of technical legislation is one of the priorities in overall harmonization of national legislation of the Republic of Serbia with the acquis communautaire, because technical legislation is the basis for free movement of goods which is one of four freedoms the European single market is based on.

INTERPRETATION OF SERBIAN STANDARDS

Interpretation of Serbian standards and related documents is one of the regular activities ISS performs, either at the request of standard users or the state administration authorities and judicial bodies (courts). The need for interpretation of Serbian standards may arise, for example, from the context of court proceedings when a dispute occurs with respect to performance of obligations under the contract between two parties or when Serbian standards are used to prove the satisfactory quality of products, processes or services.

In 2014, ISS issued 26 interpretations in relation to Serbian standards, that is, 22 in general fields and 4 in electrotechnical fields of standardization. In 2015, ISS issued 27 interpretations in relation to Serbian standards, that is, 21 in general fields and 6 in electrotechnical fields of standardization.

ПРОМОЦИЈА СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ

Семинари

У контексту законом дефинисане обавезе промовисања примене српских стандарда, Институт је 2011. године започео са организовањем обука (семинара, курсева и радионица) и притом као основни циљ поставио промоцију стандарда и стандардизације, односно подизање нивоа знања из одређених области стандардизације и олакшавање примене стандарда. Оцене задовољства корисника до сада одржаним обукама (за 2015. годину оцена износи 4,73 од 5), као и остварени финансијски резултати, показали су да пружање едукативних услуга представља значајан потенцијал Института.

Обуке које организује Институт усмерене су пре свега на организацију семинара из појединих стручних области стандардизације, затим из области система менаџмента (квалитетом, безбедношћу информација, енергијом...) и оцењивања усаглашености, као и новог техничког законодавства и његовој вези са стандардима.

На основу анализе потреба корисника услуга Института (интересовање за поједине области стандардизације), обавеза које проузрокује успостављање новог законодавног оквира, стања привреде и конкурентских активности на тржишту, Институт је у 2014. и 2015. години одржао 42 стручна семинара (укупно 420 учесника) са следећим темама:

1) Електромагнетска компатибилност (ЕМС): Прописи и стандарди за испитивање усаглашености производа са захтевима за емисију и имуност на радиофреквентне сметње (са демонстрацијом испитивања у лабораторији)
2) Безбедност дечјих игралишта – тумачење захтева серије стандарда SRPS EN 1176 и SRPS EN 1177, њихов значај и начини имплементације
3) Опрема за личну заштиту: Правилник и српски стандарди
4) Електромагнетска компатибилност (ЕМС): Стандарди који се односе на ограничавање утицаја уређаја на мрежу за напајање и имуност уређаја на утицаје из мреже за напајање (са демонстрацијом испитивања у лабораторији)
5) Правилник о безбедности лифтова (примена прописа у пракси) – Обавезе привредних субјеката и власника лифтова
6) Преузета европска директива LVD – Правилник и српски стандарди
7) Преузета европска директива MD – Правилник и српски стандарди из области безбедности машина
8) Систем менаџмента квалитетом у малим и средњим предузећима (примена SRPS ISO 9001:2008 са примерима из праксе и вежбама)
9) Ревизија ISO 9001:2008 – Презентација измена и тумачење нових захтева
10) Тумачење захтева нове верзије ISO 9001:2015 и препоруке за његову примену;
11) Процена ризика – Како остварити захтеве који се односе на ризике у складу са ISO 9001:2015
12) Електромагнетска компатибилност (ЕМС) – Стандарди за имуност производа на транзијенте (са демонстрацијом испитивања у лабораторији)
13) Безбедносна правила за конструкцију и уградњу лифтова – Захтеви стандарда EN 81-20 и EN 81-50 и најважније измене у односу на SRPS EN 81-1 и SRPS EN 81-2
14) SRPS ISO 14001 – Тумачење захтева стандарда и његова имплементација
15) Електромагнетска компатибилност (ЕМС): Веза са стандарима за радио-телекомуникациону и терминалну опрему (РиТТ) (са демонстрацијом испитивања у лабораторији)
16) Правилник о означавању и обележавању текстилних производа и српски стандарди
17) Основе менаџмента безбедношћу информација према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 27001:2014
18) Правилник о опреми и заштитним системима намењеним за употребу у потенцијално експлозивним атмосферама и српски стандарди;
19) Преузета европска директива ЕМС – Правилник и српски стандарди (са демонстрацијом испитивања у лабораторији);
20) Менаџмент услугама у области информационих технологија – Примена стандарда ISO/IEC 20000-1 и ISO/IEC 20000-2;
21) LED осветљење и прекидачки извори напајања – Примена стандарда за електромагнетску компатибилност (ЕМС) са демонстрацијом у лабораторији;
22) SRPS EN ISO 9606-1 - Квалификационо испитивање заваривача за заваривање челика топљењем;
23) SRPS EN ISO 15189 – Систем менаџмента квалитетом у медицинским лабораторијама;
24) Електромагнетска компатибилност (ЕМС) у индустрији, испитивања на терену и примена ЕМС за доказивање усаглашености производа према директивама и правилницима за безбедност машина и мерила;
25) Основе менаџмента континуитетом пословања према захтевима стандарда SRPS ISO 22301:2014;
26) Специјализовани семинар за електроинжењере: Стандарди из области електромагнетске компатибилности (ЕМС), са демонстрацијом електромагнетних појава и испитивања у лабораторији;
27) SRPS ISO 22000 и SRPS ISO/TS 22002-1 – Како имплементирати додатне захтеве за систем менаџмента безбедношћу хране;

Семинар „Превенција приговора и поступање са њима“
Seminar "Prevention and handling of Complaints"

PROMOTION OF STANDARDIZATION

Seminars

Within the obligations defined by the law on promotion of Serbian standards application, in 2011, ISS commenced organizing the trainings (seminars, courses and workshops) and thereby defined the promotion of standards and standardization as its primary goal, i.e. raising the level of knowledge in certain fields of standardization and facilitating the application of standards. Customer satisfaction surveys regarding the trainings held so far (in 2015, the rating was 4.73 out of 5), as well as the accomplished financial results, showed that providing educational services is a significant ISS potential.

ISS trainings are focused primarily on the organization of seminars in particular professional fields of standardization, management systems (quality, information security, energy ...) and conformity assessment, as well as the new technical legislation and its relation to standards.

Based on the analysis of the users' needs (interests in certain fields of standardization), obligations caused by the establishment of the new legislative framework, conditions of the economy and competitive activity on the market, ISS held 42 professional seminars (a total of 420 participants) in 2014 and 2015, with the following topics:

1) Electromagnetic compatibility (EMC): Regulations and standards for testing the conformity of products with the requirements for emissions and immunity to radio frequency interference (with the demonstration tests in the laboratory)
2) Safety of children playgrounds – interpretation of requirements in series of standards SRPS EN 1176 and EN 1177, their significance and ways of implementation
3) Personal protective equipment: Rulebook and Serbian standards
4) Electromagnetic compatibility (EMC): Standards related to limiting the impact of devices to the power supply network and immunity of devices to the impacts from power supply network (with the demonstration tests in the laboratory)
5) Rulebook on lifts safety (implementation of regulations in practice) – Obligations of business entities and lift owners
6) Transposed European Directive LVD – Rulebook and Serbian standards
7) Transposed European Directive MD – Rulebook and Serbian standards in the field of safety of machinery
8) Quality management system in small and medium-sized enterprises (application of SRPS ISO 9001:2008 with practical examples and exercises)
9) Revision of ISO 9001:2008 – Presentation of amendments and interpretation of the new requirements
10) Interpretation of requirements of a new version of ISO 9001:2015 and recommendations for application thereof
11) Risk Assessment – How to achieve the requirements related to risks in accordance with ISO 9001:2015
12) Electromagnetic compatibility (EMC) – Standards for immunity of products to transients (with the demonstration tests in the laboratory)

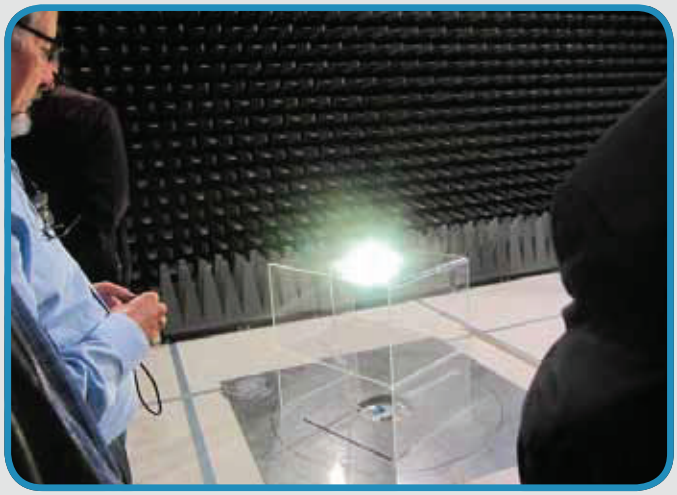

ЕМС семинар у лабораторији Идворски
EMC Seminar at the Idvorsky Laboratories

13) Safety rules for the construction and installation of lifts – Requirements of standards EN 81-20 and EN 81-50 and the most important changes compared to EN 81-1 and EN 81-2
14) SRPS ISO 14001 - Interpretation of requirements and its implementation
15) Electromagnetic compatibility (EMC): Link with the standards for radio and telecommunications terminal equipment (R&TTE) (with the demonstration tests in the laboratory)
16) Rulebook on the marking and labelling of textile products and Serbian standards
17) Basics of information security management according to the requirements of SRPS ISO/IEC 27001: 2014
18) Rulebook on equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres and Serbian standards;
19) Transposed European Directive EMC – Rulebook and Serbian standards (with the demonstration tests in the laboratory)
20) Service management in the field of information technologies – Application of standards ISO/IEC 20000-1 and ISO/IEC 20000-2;
21) LED lighting and switching power supplies – Application of standards for electromagnetic compatibility (EMC) with the demonstration in the laboratory;
22) SRPS EN ISO 9606-1 - Qualification testing of welders for fusion welding of steels;
23) SRPS EN ISO 15189 – Quality management system in medical laboratories;
24) Electromagnetic compatibility (EMC) in the industry, on-site testing and application of EMC for demonstration of compliance of products according to directives and rulebooks for the safety of machinery and measures;
25) Basics of business continuity management according to the requirements of SRPS ISO/IEC 22301: 2014
26) Specialized seminar for electrical engineers: Standards in the field of electromagnetic compatibility (EMC) with the demonstration of electromagnetic phenomena and testing in the laboratory;
27) SRPS ISO 22000 and SRPS ISO/TS 22002-1 – How to implement additional requirements for food safety management system;

28) Управљање хемикалијама – Правилна примена српских стандарда на које се позива у техничкој регулативи;
29) Електромагнетска компатибилност (EMC) – Нове европске директиве и српски правилници у области електромагнетске компатибилности (EMC) и радио-опреме и телекомуникационе терминалне опреме (RTTE): Примена стандарда и испитивања у лабораторији;
30) Превенција приговора и поступање са њима према серији стандарда SRPS ISO 10001, SRPS ISO 10002 и SRPS ISO 10003.

Институт одржава семинаре и друге облике едукације за заинтересоване стручњаке из индустрије, органа државне управе, тела за оцењивање усаглашености и других ентитета, као и за студенте на универзитетима, на којима им се пружају основне информације у вези са стандардима, стандардизацијом и сродним активностима, или дају конкретне инструкције за ефективну примену стандарда за које су они посебно заинтересовани. Током 2014. и 2015. године одржана су по два бесплатна семинара за чланове комисија за стандарде и сродне документе Института под називом „Основе међународне, европске и националне стандардизације", на којима је присуствовало укупно 165 учесника.

Издавање посебних публикација

Једна од подједнако важних активности ИСС-а у правцу промоције стандардизације јесте и издавање посебних публикација и каталога српских стандарда и сродних докумената. Основни принцип којим се Институт руководи приликом објављивања збирки стандарда и других публикација јесте, пре свега, анализа потреба домаће јавности, односно потенцијалних корисника посебних издања Института, с једне стране, а са друге, то је подизање нивоа информисаности корисника стандарда о актуелним дешавањима у међународној и европској, односно националној стандардизацији.

У току 2014. године објављене су четири збирке српских стандарда и сродних докумената из области електричних инсталација ниског напона, под називом „Нисконапонске инсталације – висока безбедност". Збирке садрже више од 40 српских стандарда и сродних докумената (са укупно око 900 страница текста), који су идентични са одговарајућим европским и међународним стандардима и сродним документима, а који су преведени на српски језик уз финансијску помоћ Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине (сада Министарство рударства и енергетике). Стандарди из ове збирке представљају подршку за примену Правилника о техничким захтевима за електричне инсталације ниског напона.

У 2015. години објављене су две збирке српских стандарда на српском језику, једна из области мерних јединица и величина и друга из области структурирања техничке документације. Прва збирка, под називом „Величине и јединице – Књига 1: Математички знаци и ознаке, простор и време, механика и термодинамика", обједињује пет српских стандарда у којима су представљене најчешће коришћене величине и односи међу њима, као и систем основних и изведених јединица Међународног система јединица (SI). Друга збирка, под називом „Индустријски системи и производи, инсталације и опрема – Принципи структурирања и референтне ознаке" садржи два српска стандарда и једну техничку спецификацију.

Изузетно посећене промоције наведених збирки одржане су 3. јула 2014. и 3. јула 2015. године у Привредној комори Србије, уз подршку Привредне коморе Србије и Програма за развој приватног сектора у Србији ACCESS, који спроводи немачка влада уз помоћ Немачке организације за међународну сарадњу (GIZ).

Институт је 2014. године објавио и српско издање публикације Међународне организације за стандардизацију (ISO) „Економске користи од примене стандарда", са циљем да се помоћу више студија случаја презентованих у њој заинтересоване стране у Србији, пре свега мала и средња предузећа, непосредно и детаљније упознају са значајем и економским користима од примене стандарда. Публикација је преведена и објављена такође уз подршку Немачког друштва за међународну сарадњу (GIZ), а представљена је и подељена учесницима промотивног скупа посвећеног малим и средњим предузећима (МСП), под називом „Стандарди – економске користи за МСП".

У 2015. години су, уз подршку GIZ-а, припремљене још две промотивне публикације, које су представљене 8. октобра, за Дан Института за стандардизацију Србије и Светски дан стандарда. Реч је о публикацији која промовише менаџмент енергијом (стандард SRPS ISO 50001) и о публикацији под називом „Коришћење ISO и IEC стандарда и позивање на њих у јавној политици". Такође, за исту прилику Институт је припремио и посебну публикацију под називом „80+ година изградње поверења у квалитет", која корисницима нуди основне информације о делатностима и активностима Института.

Једна од редовних издавачких активности Института јесте и припрема Каталога српских стандарда и сродних докумената, који се објављује почетком сваке године и редовно ажурира и допуњава стандардима и сродним документима које је Институт објавио у претходној години.

Каталог се већ низ година објављује искључиво у електронском облику, на компакт-дисковима и пре свега је намењен размени оваквих публикација са осталим националним телима за стандардизацију, затим као бесплатна публикација која се доставља члановима Института, а занемарљив број одлази у продају на захтев корисника.

Годишње више од:

100 000 посетилаца www.iss.rs
28 000 прегледа вести на Facebook-у
40 000 прегледа вести на LinkedIn-у

28) Management of chemicals – Proper application of Serbian standards referred to in the technical regulations;
29) Electromagnetic compatibility (EMC) – New European directives and Serbian rulebooks in the field of electromagnetic compatibility (EMC) and radio and telecommunications terminal equipment (RTTE): Application of standards and testing in the laboratory;
30) Prevention of complaints and handling them according to series of standards SRPS ISO 10001, SRPS ISO 10002 and SRPS ISO 10003.

ISS holds seminars and other forms of education for interested professionals from the industry, state administration bodies, conformity assessment bodies and other entities, as well as for the students at universities, during which basic information on standards, standardization and related activities are provided to them or specific instructions for the effective implementation of standards for which they are particularly interested in, are given. Two free-of-charge seminars for ISS TC members entitled "The basics of international, European and national standardization" were held in 2014 and 2015 each, which were attended by a total of 165 participants.

Publishing of special editions

One of ISS activities that is equally important, in terms of promotion of standardization, is also the publishing of special editions and catalogues of Serbian standards and related documents. Basic principle ISS was governed by, in the course of publishing the collection of standards and other publications, is analysing the needs of domestic public, and/or potential users of ISS special editions, on one hand, and raising the level of awareness of standard users about current events in the international and European, and/or national standardization, on the other.

Four collections of Serbian standards and related documents in the field of low-voltage electrical installations entitled "Low-voltage installations - high security" were published in 2014. The collections contain more than 40 Serbian standards and related documents (a total of approx. 900 pages), identical with the corresponding European and international standards and related documents, which have been translated into Serbian language with the financial assistance of the Ministry of Energy, Development and Environmental Protection (now the Ministry of Energy and Mining). Standards from this collection support the implementation of the Rulebook on technical requirements for low-voltage electrical installations.

Промоција збирке стандарда у Привредној комори Србије
Promotion of standards collection in Serbian Chamber of Commerce

Two collections of Serbian standards in Serbian language were published in 2015, one in the field of measuring units and quantities and the other in the field of structuring the technical documentation. The first collection, entitled "Units and quantities – Book 1: Mathematical signs and symbols, space and time, mechanics and thermodynamics", combines five Serbian standards in which the most commonly used units and the relationship between them are presented, as well as the system of base and derived units of the International System of Units (SI). The second collection, entitled "Industrial systems and products, installations and equipment – Structuring principles and reference designations" contains two Serbian standards and one technical specification.

Very well attended promotions of the mentioned collections were held on July 3rd 2014 and July 3rd 2015 in the Serbian Chamber of Commerce and Industry (PKS) with the support of PKS and the Program for Private Sector Development in Serbia ACCESS, implemented by the German Government with the assistance of the German Society for International Cooperation (GIZ).

In 2014, ISS published Serbian edition of the International Organization for Standardization (ISO) publication "Economic benefits of standards" with the aim of informing the stakeholders in Serbia, in a direct and more detailed manner, primarily small and medium-sized enterprises, about the significance and economic benefits of standards by using several case studies presented in the publication. The publication was also translated and published with the assistance of the German Society for International Cooperation (GIZ) and presented and delivered to the participants of the promotional event dedicated to small and medium-sized enterprises (SMEs) under the title "Standards-economic benefits for SMEs".

Two more promotional publications were prepared in 2015, with the assistance of GIZ, which were presented on October 8th on the occasion of the Day of the Institute for Standardization of Serbia and the World Standards Day. It is the publication promoting the energy management (SRPS ISO 50001) and the publication entitled "Using and referencing ISO and IEC standards to support public policy". In addition, on the same occasion, ISS prepared a special publication entitled "80+ years of building trust in the quality" which offers basic information to the stakeholders about the Institute's activities and achievements.

One of ISS regular activities is also drafting the Catalogue of Serbian standards and related documents which is published by the beginning of each year and regularly updated and supplemented with standards and related documents ISS had published in the previous year.

The Catalogue has been published for a number of years exclusively in electronic form – on CDs, and is intended primarily for the exchange of such publications with other national standardization bodies, and then as a free-of-charge publication delivered to ISS members, while a negligible number goes to the sales at the request of the users.

Annually, more than:

100 000 visitors on www.iss.rs
28 000 people reached on Facebook
40 000 impressions on LinkedIn

Веб-сајт

Пошто је рад Института јаван, подаци о његовом раду и резултатима рада морају бити доступни јавности путем службеног гласила и интернет странице Института. Поред тога, на основу Закона о стандардизацији, Институт има обавезу да у свом службеном гласилу објављује обавештења о покретању поступка за доношење српских стандарда и сродних докумената, о њиховом стављању на јавну расправу, као и обавештења о њиховом објављивању, односно повлачењу.

Интернет презентација Института редовно је одржавана и употпуњавана новим садржајима током протекле две године. Корисници су редовно информисани о свим активностима и новостима из области стандардизације како националне, тако и међународне и европске. Вестима на сајту обележени су, између осталог, сви семинари и промотивни догађаји које је Институт организовао, сви датуми значајни са аспекта стандардизације, као и све новости у вези са ревизијама најпопуларнијих стандарда.

Посебна пажња у 2014. и 2015. години била је посвећена активностима у вези са друштвеним мрежама (Twitter, Facebook, LinkedIn). Прилагођеност садржаја и интензитет постављања информација на ове мреже довела је до повећаног броја корисника који рад Института прате преко њих.

ИСС информације

Службено гласило Института „ИСС информације" садржи информације у вези са објављеним и повученим српским стандардима и сродним документима, нацртима докумената који се стављају на јавну расправу, покретањем поступка преиспитивања и резултатима преиспитивања српских стандарда и сродних докумената и оснивањем комисија за стандарде, затим податке о нацртима и објављеним стандардима међународних и европских организација за стандардизацију. Гласило се објављује једанпут месечно, последњег дана у месецу, и то само у електронском облику, на интернет страници Института. У 2014. и 2015. години објављено је по дванаест бројева овог гласила.

ИСС новости

Институт је у јануару 2015. године почео са објављивањем месечног електронског гласила под називом „ИСС новости", које се бесплатно доставља члановима Института, купцима стандарда, учесницима семинара, сарадницима Института, факултетима, органима државне управе и свима који се пријаве преко интернет странице Института. Овај информатор садржи врло корисне, кратке информације о новообјављеним српским стандардима на српском језику, нацртима српских стандарда који су од потенцијалног интереса за одређени круг корисника, актуелности из европске и међународне стандардизације, најаве семинара које Институт организује и сличне вести. У 2015. години дистрибуирано је 12 бројева овог гласила.

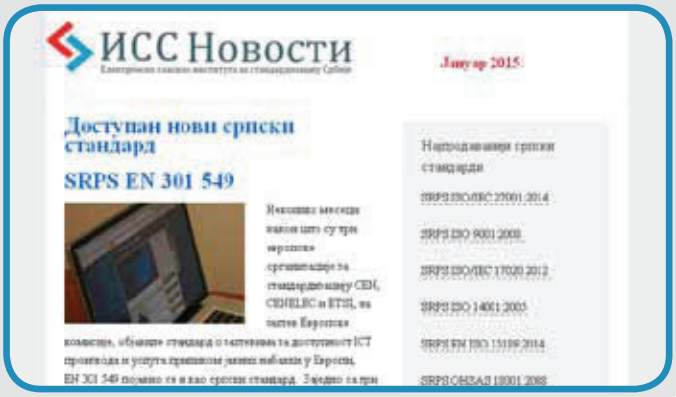
ИСС Новости

Електронско гласило института за стандардизацију Србије

Јануар 2015.

Доступан нови српски стандард

SRPS EN 301 549

Недоступни српски стандарди

SRPS ISO/IEC 27001:2014

SRPS ISO 9001:2008

SRPS ISO/IEC 17020:2012

SRPS ISO 14001:2005

SRPS EN ISO 13100:2014

SRPS OHSAS 18001:2008

Промотивне активности

2014. година

У сарадњи са Републичком агенцијом за поштанске услуге, чији је представник председник комисије за стандарде и сродне документе за поштански саобраћај, 11. јуна 2014. године организован је округли сто под називом *„Имплементација европских и националног стандарда из области поштанског саобраћаја односно управљања адресним подацима"*, на којем је учествовало 27 учесника.

У сарадњи са Немачким друштвом за међународну сарадњу (GIZ), у Привредној комори Србије је 3. јула 2014. године одржана промоција четири збирке из области електричних инсталација ниског напона под називом *„Нисконапонске инсталације – висока безбедност"*. Промоцији је присуствовало више од 80 учесника.

У организацији Института, Немачког друштва за међународну сарадњу (GIZ) и Привредне коморе Србије (ПКС), у просторијама ПКС-а 23. октобра 2014. године одржан је запажен промотивни скуп посвећен малим и средњим предузећима (МСП), под називом *„Стандарди – економске користи за МСП"*, којем су присуствовала 83 учесника. Овај скуп је окупио представнике МСП-а из целе Србије. Теме излагања која су на овом скупу имали стручњаци из Министарства привреде, Института, предузећа Bonex инжењеринг и GIZ-а односиле су се на значај примене стандарда у свакодневном пословању, лакше сналажење у мноштву стандарда и прописа, упознавање са релевантним техничким прописима и стандардима, као и на активно укључивање у процес стандардизације.

Привредна комора Србије и Институт на том догађају потписали су споразум о сарадњи између ове две институције. Посебна пажња у поменутом споразуму поклоњена је члановима Удружења акредитованих тела за оцењивање усаглашености.

2015. година

- 22. јануара 2015. године у просторијама Института одржана је јавна расправа о Стратегији унапређења система инфраструктуре квалитета у Републици Србији, са 39 учесника;
- 3. јула 2015. године, у сарадњи са Немачким друштвом за међународну сарадњу (GIZ), у Привредној комори одржана је промоција збирки стандарда *Величине и јединице – Књига 1: Математички знаци и ознаке, простор и време, механика и термодинамика* и *Индустријски системи и производи, инсталације и опрема Принципи структурирања и референтне ознаке,* са више од шездесет учесника;

Website

Since ISS work is public, information about its activities and results must be available to the public through ISS official bulletin and website. In addition, pursuant to the Law on Standardization, ISS has an obligation to publish in its official bulletin the notice of initiation of the procedure for adoption of Serbian standards and related documents, their placement under public enquiry, as well as the notice of their publication or withdrawal.

ISS website was regularly maintained and supplemented with new contents over the past two years. The users were regularly informed about all activities and developments in the field of standardization at the national, international and European level. The website was updated with the information about, among others, all seminars and promotional events organized by the Institute, all important dates with respect to standardization, as well as all the news related to the revisions of the most popular standards.

Particular attention in 2014 and 2015 was given to the activities on social networks (Twitter, Facebook, and LinkedIn). Suitability of contents and intensity of posting the information on these networks led to an increased number of users who follow the activities of the Institute over them.

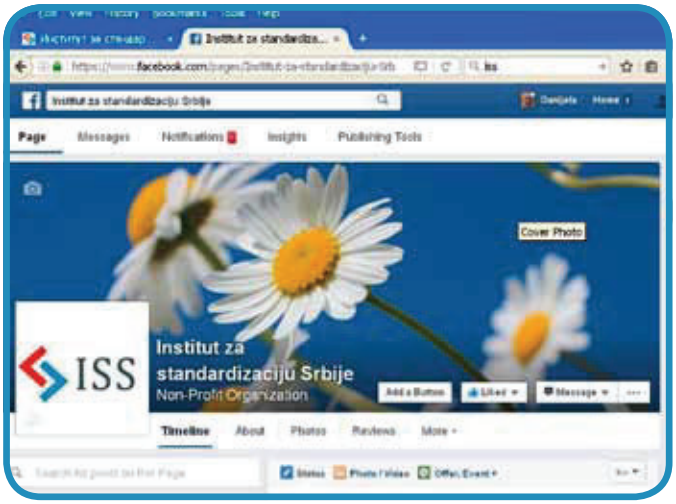

ISS official bulletin

ISS official bulletin "ISS informacije" contains information with regards to the published and withdrawn Serbian standards and related documents, draft documents under public enquiry, commencement of the revision procedure and results of the revision of Serbian standards and related documents, establishment of the technical committees, as well as information on drafts and published standards of international and European organizations for standardization. The bulletin is published once a month, on the last day of each month and is available solely in electronic form, that is, on ISS website. Twelve issues of this bulletin were published in 2014 and 2015 each.

ISS newsletter

In January 2015, ISS began publishing a monthly electronic newsletter called "ISS novosti", which is delivered free-of-charge to ISS members, buyers of standards, seminar participants, ISS associates, universities, state administration bodies and all those who sign up for it through ISS website. This newsletter contains a very useful, brief information on newly published Serbian standards in Serbian language, draft Serbian standards that are of potential interest for a certain range of users, developments in the European and international standardization, announcement of ISS seminars and similar news. Twelve issues of this newsletter were distributed in 2015.

Promotional activities

2014

In cooperation with the Republic Agency for Postal Services, whose representative is the chairperson of the national TC for postal services, the round table entitled "Implementation of European and national standards in the field of postal services and management of address data" was held on June 11th 2014 and this event was attended by 27 participants.

In cooperation with the German Society for International Cooperation (GIZ), the promotion of four collections of standards in the field of low-voltage electrical installations entitled "Low-voltage installations – high security" was held in the Serbian Chamber of Commerce and Industry on July 3rd 2014. The promotion was attended by more than 80 participants.

A very notable promotional event dedicated to small and medium-sized enterprises (SMEs) entitled: "Standards-economic benefits for SMEs", was held on October 23rd 2014 at the premises of the Serbian Chamber of Commerce and Industry (PKS). The event was organized by ISS, GIZ and PKS and attended by 83 participants. This event brought together SMEs representatives from all across Serbia. The topics elaborated during this event by the experts from the Ministry of Economy, ISS, "Bonex inzenjering" company and GIZ, were related to the significance of application of standards in everyday business, easier handling with a variety of standards and regulations, getting familiar with the relevant technical regulations and standards, as well as active participation in the process of standardization.

On that occasion the Serbian Chamber of Commerce and Industry and ISS signed the cooperation agreement between these two institutions. A special attention in that agreement is given to the members of the Association of accredited conformity assessment bodies.

2015

- A public discussion on the Strategy of Improving the Quality Infrastructure System in the Republic of Serbia was held at ISS premises on January 22nd 2015 with 39 participants;
- In cooperation with the German Society for International Cooperation (GIZ), the promotions of two collections of standards *Units and quantities – Book 1: Mathematical signs and symbols, space and time, mechanics and thermodynamics* and *Industrial systems and products, installations and equipment – Structuring principles and reference designations* for more than 60 participants, were held on July 3rd 2015 in the Serbian Chamber of Commerce and Industry;

Мр Иван Крстић
Ivan Krstić, M.Sc.

- 8. октобра 2015. године у хотелу Метропол Палас свечано је обележен Дан Института за стандардизацију Србије и Светски дан стандарда којем је присуствовало преко осамдесет званица;
- 2. новембра 2015. године, у организацији Института и Министарства привреде, у просторијама Института одржан је семинар „Стандардизација као подршка техничким прописима“, којем су присуствовала 22 представника из 9 институција које учествују у изради техничких прописа.

ПРОДАЈА СТАНДАРДА

У складу са Законом о стандардизацији, Институт продаје српске стандарде, сродне документе и друге публикације. Поред тога, на основу закључених уговора о коришћењу ауторских права, умножавању и дистрибуцији, Институт продаје:

- међународне стандарде и сродне документе (ISO, IEC и ISO/IEC);
- британске стандарде и сродне документе (BS);
- немачке стандарде и сродне документе (DIN);
- руске стандарде и сродне документе (ГОСТ Р);
- међудржавне стандарде и сродне документе (ГОСТ) који важе на територији чланица Заједнице Независних Држава – ЗНД (Азербејџана, Јерменије, Белорусије, Грузије, Казахстана, Киргистана, Молдавије, Руске Федерације, Таџикистана, Украјине и Узбекистана);
- стандарде Института за стандардизацију Босне и Херцеговине (BAS);
- стандарде Америчког друштва за испитивање и материјале (ASTM);
- стандарде Европског института за стандарде из области телекомуникација (ETSI).

Продаја међународних стандарда и сродних докумената, као и националних стандарда и сродних докумената других земаља, врши се на исти начин као и продаја српских стандарда и сродних докумената, осим што се при продаји тих публикација примењују каталошке

Путем сајта ИСС-а 30. маја 2016. године почела је онлајн-продаја ISO стандарда и публикација. Ова новина ИСС-а представља само увод у оно што се ускоро очекује, а то је онлајн-продаја свих српских (SRPS) стандарда и сродних докумената.

Продаја стандарда	Година				
	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Број продатих стандарда – укупно	9.451	10.271	9.990	9.203	9.492
Просечан број продатих стандарда – месечно	788	856	833	767	791
Просечан број продатих стандарда – по радном дану	36	39	38	35	36

Структура купаца према врсти делатности

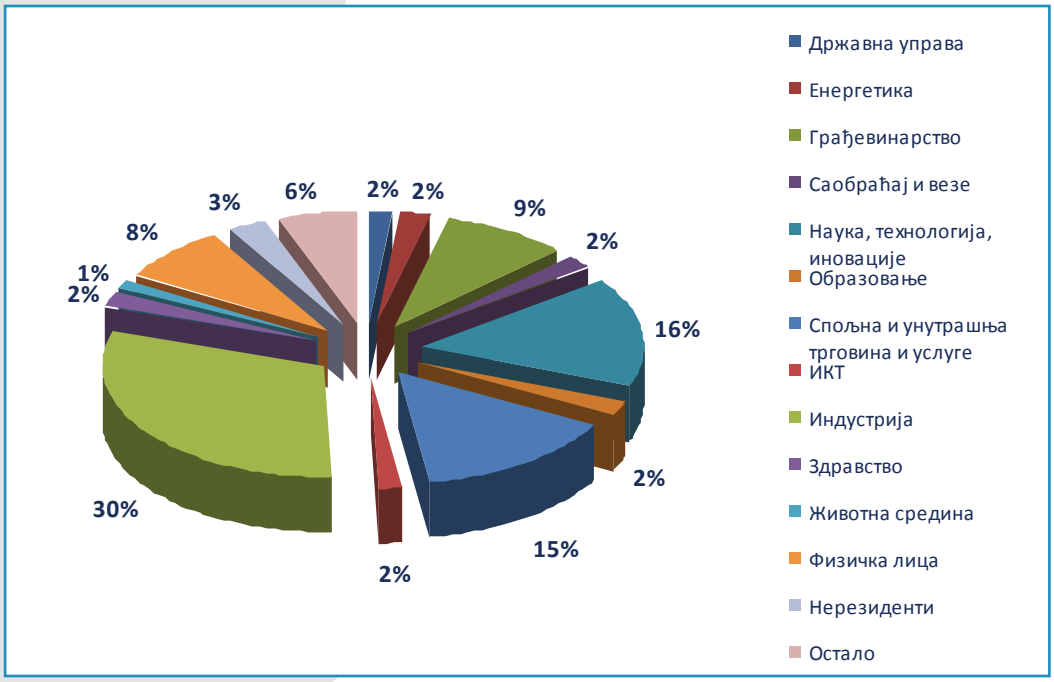

- The Day of the Institute for Standardization of Serbia and the World Standards Day were officially celebrated on October 8th 2015, at the Metropol Palace Hotel, with more than 80 invitees;
- The seminar "Standardization as a support to technical regulations", organized by ISS and the Ministry of Economy and attended by 22 representatives from 9 institutions participating in the drafting of technical regulations, was held on November 2nd 2015.

SALES OF STANDARDS

In accordance with the Law on Standardization, ISS sells Serbian standards, related documents and other publications. In addition, based on the signed commercial contracts on the use of copyright, reproduction and distribution, ISS sells:

- international standards and related documents (ISO, IEC and ISO/IEC);
- British standards and related documents (BS);
- German standards and related documents (DIN);
- Russian standards and related documents (ГОСТ Р);
- interstate standards and related documents (ГОСТ) applicable in the territory of the Community of Independent States – CIS (Azerbaijan, Armenia, Belarus, Georgia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Moldova, the Russian Federation, Tajikistan, Ukraine and Uzbekistan);
- standards of the Institute for Standardization of Bosnia and Herzegovina (BAS);
- standards of American Society for Testing and Materials (ASTM);
- standards of the European Telecommunication Standards Institute (ETSI).

The sale of international standards and related documents, as well as national standards and related documents of other countries, is carried out in the same way as the sale of Serbian standards and related documents, except that the catalogue prices of their publishers, converted into RSD, are applied in the sale of such publications. The amount of fees for Serbian standards and related documents and other

From 30th May 2016, on ISS website, you can purchase ISO standards and publications on-line. This is just an introduction to the what is yet to come, and that is – on-line purchasing of all Serbian (SRPS) standards and related documents.

Sales of standard	Year				
	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Number of sold standards (total)	9 451	10 271	9 990	9 203	9 492
Average number of sold standards (per month)	788	856	833	767	791
Average number of sold standards (per working day)	36	39	38	35	36

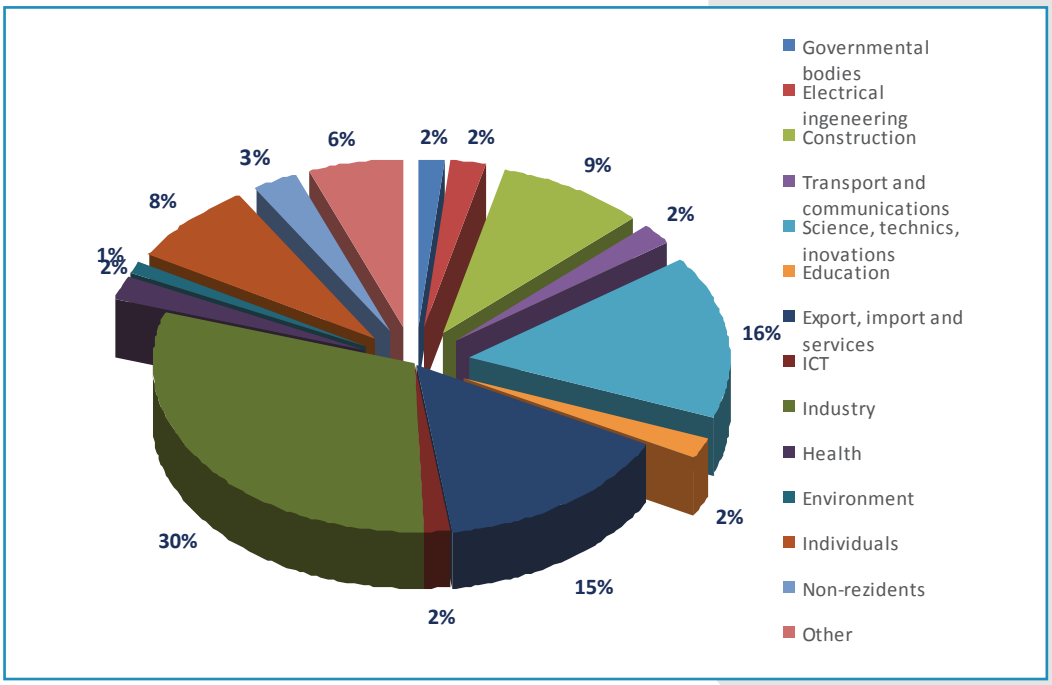

Customers according to type of activities

цене њихових издавача, које се прерачунавају у динаре.

Висина накнаде за српске стандарде и сродне документе и друге публикације, као и за услуге које Институт пружа у обављању послова стандардизације, утврђује се посебном одлуком коју доноси Управни одбор Института.

Обавештења у вези са продајом међународних стандарда и сродних докумената, националних стандарда и сродних докумената других земаља, као и српских стандарда и сродних докумената, могу се добити у Информационом центру Института и преко интернет странице Института.

Онлајн куповина стандарда

Поред директне куповине на нашој адреси у Београду, набавка српских стандарда може се обавити и преко интернет странице Института www.iss.rs, тако што се тражени стандард „стави у корпу", а затим прати једноставна процедура регистрације. Набавка страних стандарда врши се слањем захтева на адресе: prodaja@iss.rs или infocentar@iss.rs. Након пријема захтева, корисници од нас добијају предрачун за наручене стандарде. По пријему потврде о уплати износа са предрачуна, стандарди се достављају у жељеном формату. Детаљне информације о накнадама за стандарде и сродне документе могу се такође пронаћи на интернет страници ИСС-а.

ИНФОРМАЦИОНИ ЦЕНТАР

У Информационом центру Института, поред куповине самих стандарда у штампаној и електронској верзији, корисници могу да добију услугу претраживања колекције српских и страних стандарда, да се претплате на месечна обавештења о стандардима и сродним документима у оквиру једне или више области стандардизације, да добију помоћ при формирању библиотека стандарда, као и да се информишу о стандардима, пројектима и нацртима изворних националних стандарда осталих чланица CEN-а и CENELEC-а. У оквиру Информационог центра налази се и стандардотека, у којој се, без претходног заказивања

Пружање стручне помоћи

Ангажовање запослених у Институту у наредном периоду биће усмерено и на развој још једне делатности – пружање стручне помоћи заинтересованим привредним друштвима и предузетницима у примени и испуњавању захтева српских стандарда и сродних докумената из свих области. Основни потенцијал за развој ове активности Институт види у својим запосленима који раде на доношењу стандарда и који својим познавањем проблематике у одређеним областима могу помоћи свима онима који желе да примењују стандарде у свом раду.

У току 2015. године Институт је, у складу са позивом Дирекције за мере и драгоцене метале, доставио понуду и закључио уговор о пружању стручне помоћи у тумачењу захтева и примени стандарда SRPS ISO/IEC 27001.

доласка, могу добити на увид текстови стандарда, као и национални каталози и збирке стандарда, домаћи и страни часописи и друге стручне публикације из области стандардизације.

Такође, Информациони центар од 2011. године редовно врши пријављивање (нотификацију) изворних српских стандарда и српских стандарда који као основу за доношење имају националне стандарде других земаља. У 2014. години, CEN/CENELEC Менаџмент центру прослеђене су 22 такве нотификације, а у 2015. години 45 нотификација. У складу са обавезама које проистичу на основу споразума CEFTA, у току 2014. и 2015. године редовно пријављивање (нотификација) поменутих српских стандарда обављало се и преко портала CEFTA (22 и 45 нотификација), којем имају приступ земље потписнице овог споразума.

Стандардотека Информационог центра Института располаже комплетним, уређеним збиркама српских стандарда (SRPS), међународних стандарда (ISO, IEC, ISO/IEC) и свих европских стандарда (EN). Комплетне збирке међународних и европских стандарда доступне су у електронском облику, тј. на компакт-дисковима или *on-line*, а збирка српских стандарда доступна је такође у електронском облику, на компакт-дисковима. Све збирке је у протекле две године Институт редовно одржавао (ажурирао).

Информациони центар Института је остварио следеће резултате у информисању заинтересоване јавности у вези са стандардима:

2014. година

- припремљено је 1 080 одговора на писане упите које су доставиле заинтересоване стране из земље, као и 238 одговора на упите заинтересованих страна из иностранства;
- у току сваког радног дана у просеку је одговорено на преко 50 телефонских упита;
- у Информационом центру сваког дана услужено је просечно 11 странака које су биле заинтересоване за информације о српским, међународним, европским и националним стандардима развијених земаља или земаља у региону;
- издато је 2 549 предрачуна и 2 336 рачуна за набавку стандарда, сродних докумената и посебних публикација Института (збирки стандарда и сл.), претраживање база података и тумачења стандарда;

publications, as well as for the services that ISS provides in the course of performing the standardization activities, is determined under a special decision of ISS Managing Board.

Information related to the sale of international standards and related documents, national standards and related documents of other countries, as well as Serbian standards and related documents, may be obtained from ISS Information Centre and on ISS website.

Online purchase of standards

In addition to direct purchase at ISS premises in Belgrade, the purchase of Serbian standards can also be done via ISS website www.iss.rs, by adding the requested standard into the shopping cart and following the simple registration procedure afterwards. The purchase of foreign standards is carried out by sending the request to the addresses: prodaja@iss.rs or infocentar@iss.rs. Once the request is received, the users will be sent the pro forma invoice for the ordered standards. Upon receipt of the payment in the amount from the pro forma invoice, standards are delivered in the desired format. Detailed information on the fees for standards and related documents can also be found on ISS website.

INFORMATION CENTER

In addition to purchasing standards in printed and electronic form, in ISS Information Center users can get the service of browsing the collection of Serbian and foreign standards, subscribing to the monthly information about standards and related documents in one or more fields of standardization, receiving assistance in terms of forming the library of standards, as well as the information on standards, projects and pure national standard drafts of other CEN and CENELEC members. The standards library is established within the Information Center where users can, without any previous appointment, access the texts of standards, as well as the national catalogues and collections of standards, national and foreign magazines

Providing technical assistance

The engagement of ISS employees in the coming period will be focused on the development of another activity – providing technical assistance to all interested companies and entrepreneurs in the implementation and fulfillment of the requirements of Serbian standards and related documents in all fields of standardization. The main potential for development of these activities ISS perceives to be in its employees working on the adoption of standards, whose knowledge and understanding of problems in certain areas can help all those who want to apply standards in their work.

In line with the request of the Directorate of Measures and Precious Metals, ISS submitted a bid in 2015 and signed a contract on the provision of technical assistance in terms of interpretation and application of SRPS ISO/IEC 27001 requirements.

and other professional publications in the field of standardization.

Moreover, as of 2011 the Information Center regularly performs notification of pure national standards and Serbian standards which were adopted on a basis of national standards of other countries. CEN/CENELEC Management Centre received 22 such notifications in 2014 and 45 notifications in 2015. In accordance with the obligations arising under the CEFTA agreement, the regular reporting (notification) of the mentioned Serbian standards in 2014 and 2015 was conducted via the CEFTA portal (22 and 45 notifications) which the signatory countries of this agreement have access to.

The standards library of the Information Center offers the complete, well-kept collections of Serbian standards (SRPS), international standards (ISO, IEC, ISO/IEC) and all European standards (EN). The complete collections of international and European standards are available in electronic form, i.e. on compact discs or on-line, while the collection of Serbian standards is also available in electronic form, on compact discs. ISS maintained (updated) the collections in the past two years on a regular basis.

With respect to informing the interested public about the standards, ISS Information Center accomplished the following results:

2014

- 1 080 responses were prepared to written inquiries submitted by the interested parties from Serbia, as well as 238 responses to inquiries by the interested parties from abroad;
- on average, more than 50 telephone inquiries were responded to during each working day;
- an average of 11 parties, interested in the information about Serbian, international, European and national standards of developed countries or countries in the region, were served in the Information Center each working day;
- 2 549 pro forma invoices and 2 336 invoices were issued for the purchase of standards, related documents and special ISS publications (collection of standards, etc.), database browsing and interpretation of standards;

За помоћ грађанима угроженим у поплавама 2014. године извршена је куповина хране, средстава за хигијену, опреме за бебе и других неопходних ствари у вредности од 100.000 динара, организован превоз и извршена испорука у прихватилишту за смештај угрожених.

2015. година

- припремљена су 1 123 одговора на писане упите које су доставиле заинтересоване стране из земље, као и 307 одговора на упите заинтересованих страна из иностранства;
- у току сваког радног дана у просеку је одговорено на преко 60 телефонских упита;

Споразум о пословно-техничкој сарадњи са Високом школом струковних студија „Београдска политехника" реализован је и током 2014. и 2015. године, и то већ традиционалном посетом студената ове високошколске установе, којима је одржано предавање о стандардизацији, са посебним освртом на стандарде система менаџмента и интегрисане системе менаџмента (квалитетом и безбедношћу информација за које је Институт сертификован), као и о међународној сарадњи Института.

- у Информационом центру сваког дана је услужено просечно 12 странака које су биле заинтересоване за информације о српским, међународним, европским и националним стандардима развијених земаља или земаља у региону;
- издато је 2 730 предрачуна и 2 495 рачуна за набавку стандарда, сродних докумената и посебних публикација Института (збирки стандарда и сл.), претраживање база података и тумачења стандарда.

ИНТЕГРИСАНИ СИСТЕМ МЕНАЏМЕНТА

Институт је у 2010. години успоставио и сертификовао интегрисани систем менаџмента квалитетом и безбедношћу информација према стандардима ISO 9001:2008 (SRPS ISO 9001:2008) и ISO/IEC 27001:2005 (SRPS ISO/IEC 27001:2011).

У децембру 2014. године извршено је усклађивање интегрисаног система менаџмента са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 27001:2014. Том приликом су извршена усклађивања пословника, као и неопходних других докумената због престанка важења претходног издања стандарда SRPS ISO/IEC 27001:2011.

Сертификационо тело Quality Austria - Беч, у сарадњи са аустријским сертификационим телом специјализованим за област менаџмента безбедношћу информација, CIS - Certification & Information Security GmbH - Беч, извршило је прву, годишњу, надзорну проверу интегрисаног система менаџмента 27. фебруара 2014. године, а потом и другу 27. фебруара 2015. године.

The purchase of food, hygiene products, baby products and other necessities in the value of 100,000 RSD was carried out in 2014 in order to help the citizens endangered by the floods, the transportation of that assistance was organized and delivered to the shelter for accommodation of the endangered.

2015

- 1 123 responses were prepared to written inquiries submitted by the interested parties from Serbia, as well as 307 responses to inquiries by the interested parties from abroad;

Agreement on technical cooperation with the College for Applied Studies "Belgrade Polytechnic" was implemented in 2014 and 2015 by already traditional visit of the students of this higher educational institution who received a lecture on standardization, with particular emphasis on management system and integrated management system standards (quality and information security, which ISS is certified for), as well as on ISS international cooperation.

- on average, more than 60 telephone inquiries were responded to during each working day;
- an average of 12 parties, interested in the information about Serbian, international, European and national standards of developed countries or countries in the region, were served in the Information Center each working day;
- 2 730 pro forma invoices and 2 495 invoices were issued for the purchase of standards, related documents and special ISS publications (collection of standards, etc.), database browsing and interpretation of standards.

INTEGRATED MANAGEMENT SYSTEM

In 2010, ISS established and certified its integrated quality and information security management system according to ISO 9001:2008 (SRPS ISO 9001:2008) and ISO/IEC 27001:2005 (SRPS ISO/IEC 27001:2011).

In December 2014, the compliance of the integrated management system with SRPS ISO/IEC 27001:2014 requirements was carried out. On that occasion, the compliance of the Manual, as well as other necessary documents, due to expiry of the previous edition of SRPS ISO/IEC 27001:2011, were also carried out.

The certification body Quality Austria - Vienna, in cooperation with the Austrian certification body specialized in information security management, CIS - Certification & Information Security GmbH - Vienna, carried out the first annual audit of integrated management system on February 27th 2014 and then the second on February 27th 2015.

ИСС

Ми смо Институт за стандардизацију Србије

We are the Institute for Standardization of Serbia

ISS

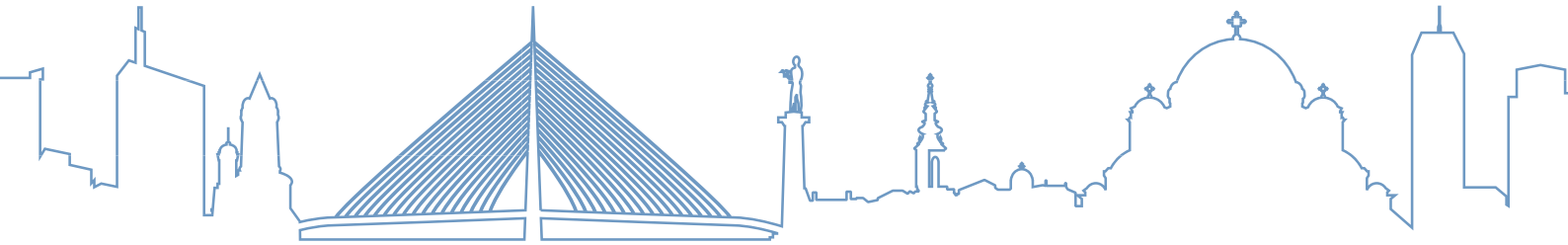

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

006(497.11)

ИЗВЕШТАЈ о раду ... / Институт за стандардизацију Србије = Report ... / Institute for Standardization of Serbia ; за издавача Татјана Бојанић. - 2014/2015- . - Београд : Институт за стандардизацију Србије, 2016- (Београд: Службени гласник). - 30 cm

Годишње. - Текст на срп. и енгл. језику.

ISSN 2466-4529 = Извештај о раду ... (Институт за стандардизацију Србије)

COBISS.SR-ID 223987980

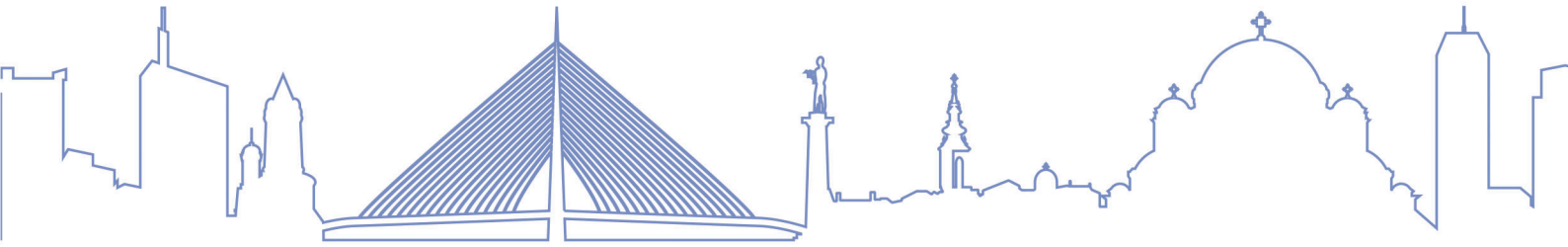

Wi Fi